

משנה - מנחות - רע"ב

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#) • [פרק ט](#) • [פרק י](#) • [פרק יא](#) • [פרק יב](#) • [פרק יג](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ה

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

פרק ו

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

פרק ז

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ח

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

פרק ט

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק י

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק יא

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק יב

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה

פרק יג

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט משנה י

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֵא לְשֵׁמוֹ. כְּגוֹן שֶׁהִתְנַדַּב מִנְחַת מְרֻחֶשֶׁת וְהִבִּיָּאָה, וְקִמְצָהּ הִכְהֵן לְשֵׁם מִחֲבַת **[ב]**: כְּשֵׁרוֹת. וּמִקְטִיר הַקֶּמֶץ וּשְׂרִיָּה נֶאֱכָלִים. שְׂקֵמִיצַת הַמִּנְחָה בְּמָקוֹם שְׁחִיטַת הַקֶּרֶבֶן עוֹמְדָת, וְכֵשֶׁם שֶׁכָּל הַזְּבָחִים שֶׁנִּשְׁחָטוּ שְׁלֵא לְשֵׁמוֹ כְּשָׂרִים כְּדִלְפִינֵן מִקְרָא בְּרִישׁ מִסְכַּת זְבָחִים, הֲכִי נִמְי

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן כְּשֵׁרוֹת: **אֵלֶּא שֶׁלֹּא עָלוּ לְבַעֲלִים לְשֵׁם חוּבָה**. הַיְהוּ מֵצִי לְמַתְנֵי וְלֹא עָלוּ לְבַעֲלִים לְשֵׁם חוּבָה, וְהָא דְקִתְנֵי אֵלֶּא דְמִשְׁמַע דְּכָל דֵּינָם כְּמִנְחוֹת כְּשֵׁרוֹת אֵלֶּא דְבַר זֶה, לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּאֶסוּר לְשִׁנּוּי בֵּה שְׁנוּי אַחַר, שְׂאֵם עֵבֶר וְקִמְצָה שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶסוּר לְתַתּוּ הַקִּמְצָ בְּכָלֵי שְׂרַת שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה **[ג]**: **שֶׁלֹּא עָלוּ לְבַעֲלִים לְשֵׁם חוּבָתוֹ**. וְלֹא יֵצֵא יָדֵי נִדְרוֹ וְצָרִיד לְהִבִּיא מִנְחָה אַחֲרַת לְשֵׁם מִרְחֻשֶׁת: **חוּץ מִמִּנְחַת חוּטָא**. כְּגוֹן מִנְחָה הַבָּאָה עַל טְמֵאת מְקַדָּשׁ וְקִדָּשׁוֹ, אִם לֹא תִשְׁגִּי יָדוֹ לְשִׁתֵּי תוֹרִים: **וּמִנְחַת קִנְאוֹת**. שֶׁל סוּטָה. שְׂאֵם קִמְצָן שֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן, כְּגוֹן לְשֵׁם נִדְבָה, אוֹ נִתְּן בְּכָלֵי שְׂרַת אֵת הַקִּמְצָ שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ, אוֹ הַלֵּךְ אוֹ הַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ, אוֹ חֶשֶׁב בְּאַחַת מִן הָעֲבוֹדוֹת הַלְלוֹ הַרִינֵי עוֹבֵד לְשֶׁמֶן וְשֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן. אֵלוֹ מִנְחוֹת פְּסוּלוֹת וְאִין שְׂיָרִיהוֹן נְאֻכְלִים. וְטַעֲמָא הוּי מְשׁוּם דְּמִנְחַת חוּטָא חֲטָאת קָרִיָּה רַחֲמָנָא. וּבְחֲטָאת כְּתִיב וְשַׁחַט אֶתְּהָ לְחֲטָאת, וְלָקַח מִדָּם הַחֲטָאת, שְׂתִּתְּהָ שְׁחִיטָה וְלָקִיחָה דְּהֵינּוּ קִבְּלַת הַדָּם לְשֵׁם חֲטָאת. וּמִנְחַת קִנְאוֹת הוּאִיל וְכִתִּיב בֵּה עוֹן דְּכִתִּיב מִנְחַת זְכָרוֹן מִזְכָּרַת עוֹן, כְּחֲטָאת שְׁוִיָּה רַבָּנָן. וּמִנְחַת הָעֹמֶר, אֵף עַל גֵּב דְּלָאוֹ מִנְחַת חוּטָא הִיא וְלָאוֹ מִנְחַת קִנְאוֹת הִיא, קִמְצָה שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה פְּסוּלָה מִהַקְטִיר, וְאִין שְׂיָרִיָּה נְאֻכְלִים, הוּאִיל וּבָאָה לְהַתִּיר הַחֲדָשׁ וְלֹא הַתִּירָה **[ד]**. וְכָל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן כְּשֵׁרוֹת דְּתַנְּנוּ בְּמַתְנִיתִין, דְּיֻקָּא בְּמִנְחוֹת שְׂאִין לְהֵם זְמַן קְבוּעַ אִירִי, וְלֹא בְּמִנְחַת הָעֹמֶר שֶׁקִּבַּע לָהּ זְמַן: **אוֹ שֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן וְלְשֶׁמֶן**. דְּלֹא תִימָא לְשֶׁמֶן וְשֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן הוּא דְּפְסוּלָה, דְּתַפּוּס לְשׁוֹן אַחֲרוֹן, אֲבָל שֶׁלֹּא לְשֶׁמֶן וְלְשֶׁמֶן כְּשֵׁרוֹת, קָא מִשְׁמַע לָן:

פרק א - משנה ב

זֶר וְאוֹנוֹן וְטָבוֹל יוֹם כו'. כִּלְהוּ מִפְּרָשִׁים בְּפֶרֶק ב' דְּזִבְחִים. וּמוֹכְחִינָן לְהוּ מִקְרָאֵי דְּעֲבוּדְתָן פְּסוּלָה: **עָרֵל**. כִּהֵן שְׁמִתוֹ אָחִיו מִחַמַּת מִיָּלָה: **יוֹשֵׁב**. דְּבַעֲיָנָן לְעַמֵּד לְשְׂרַת: **עַל גְּבִי כֵלִים כו'.** דְּבַעֲיָנָן שֶׁלֹּא יִהְיֶה דְּבַר חוּצָץ בֵּינוֹ וּבֵין הָרִצְפָּה: **בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר**. הַקִּמְצָ לְתוּדָּה מִמִּנְחָה: **וַיַּחְזֹר וַיִּקְמָץ בְּיָמָיו**. וְהוּא הַדִּין לְכָל הַנֶּדָּה פְּסוּלִים דְּחֲשִׁיב בְּמַתְנִיתִין סְבִירָא לִיה לְבֹן בְּתִירָא שְׂאֵם עֵבֶר אֶחָד מֵהוֹן וְקִמְצָ יַחְזִיר הַקִּמְצָ לְמִקּוּמוֹ וַיַּחְזֹר כִּהֵן כְּשֶׁר וַיִּקְמָץ. וְאִין הִלְכָה כְּבוֹ בְּתִירָא: **עָלָה בִידּוֹ צָרוֹר**. נִמְצָא קִמְצָ חֶסֶר מִקּוּם הַצָּרוֹר אוֹ גְּרָגִיר מְלַח אוֹ קָרֵט שֶׁל לְבוֹנָה. דְּקָדָם קְמִיצָה בּוֹרֵר כָּל הַלְבוֹנָה לְצַד אֶחָד וְקוֹמָץ וְאַחַר כֵּן מְלַקֵּט אוֹתָם וְנוֹתְנָה עִם הַקִּמְצָ וְשׁוֹרֵף הַכֹּל. וְאִם נִזְדַּמְּן בְּתוּדָּה הַקִּמְצָ גְּרָגִיר מְלַח אוֹ קָרֵט שֶׁל לְבוֹנָה הָרִי הַקִּמְצָ חֶסֶר כְּדֵי מִקּוּם הַקָּרֵט: **מְבָרָץ**. מְלֵא וְגָדוּשׁ **[יא]**: **שֶׁקִּמְצוּ בְּרֵאשֵׁי אֲצִבְעוֹתָיו**. שֶׁלֹּא פִּשְׁטוֹן עַל כָּל פֶּס יָדוֹ: **פּוֹשֵׁט אֶת אֲצִבְעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ**. מְכַנִּיס צְדֵי אֲצִבְעוֹתָיו בְּקִמְחָ וּמְכַנִּיס הַקִּמְחָ לְתוּדָּה יָדוֹ וּמוֹחֵק בְּאֲצִבַּע קִטְנָה שֶׁלֹּא יֵצֵא הַקִּמְחָ חוּץ לְקִמְצָה וּמוֹחֵק בְּגוּדֵל שֶׁלֹּא יֵצֵא הַקִּמְחָ חוּץ לְאֲצִבַּע. וְזֶה הִיָּה צָרִיד לַעֲשׂוֹת בְּמִנְחַת מַחֲבַת וּמִרְחֻשֶׁת דְּמַעֲשִׂיהוֹן אֲפִינִין **[יג]** וְלֹאֲחַר אֲפִיָּתוֹן

פּוֹתְתָן וְקוֹמֵץ, וְאִי אֶפְשֶׁר לִפְתַּתְנָן דְּקוֹת כָּל כֶּף שְׁלֵא יִהְיוּ יוֹצְאוֹת חוּץ
 לְקוֹמֵץ, הֲלֵכֶךְ מוֹחֵק בְּגוּדֵל מִלְמַעְלָה וּבְאֶצְבַּע קִטְנָה מִלְמַטָּה. וְזוֹ הִיְתָה
 מַעֲבֹדוֹת קִשּׁוֹת שְׁבַמְקַדָּשׁ, דְּבִקְשֵׁי גְדוֹל יָכוֹל לְהִשּׁוֹת שְׁלֵא יִהְיֶה לֹא חֶסֶר
 וְלֹא יֵתֵר. וְרַמְבַּ"ם כְּתַב, שֶׁנִּדְּחוּ דְבָרֵי הָאוֹמֵר שֶׁזֶּה עֲבוּדָה קִשָּׁה שְׁבַמְקַדָּשׁ,
 וְהוּא מְפָרֵשׁ וְקוֹמֵץ כְּדִקְמָצִי אֵינְשֵׁי הָאוֹמֵר בְּגִמְרָא [דף י"א], דְּהִינּוּ שְׁמַמְלָא
 כְּפוּ מִמֶּנּוּ כְּדָרְךְ שְׁבִנִי אָדָם מִמְלָאִים יְדִיהֶם מִמָּה שְׁלוֹקְחִים בְּיָדָם. וְאֵנִי
 אוֹמֵר שֶׁאֵין פְּרוֹשׁ כְּדִקְמָצִי אֵינְשֵׁי אֶלָּא שְׁמַכְנִיס צְדִי אֶצְבְּעוֹתַי בְּקִמַח
 וּמְכַנִּיס הַקִּמַח בְּצְדִי אֶצְבְּעוֹתַי לְתוֹךְ יָדוֹ, אֲבָל אֵינּוּ נוֹטֵל קִמַח אֶלָּא מִלֵּא
 שְׁלֵשׁ אֶצְבְּעוֹתַי עַל פֶּס יָדוֹ וְלֹא יוֹתֵר, וְכִדִּי שְׁלֵא יִהְיֶה מְבָרֵךְ וּמְבַצֵּץ
 וְיוֹצֵא, מוֹחֵק מִלְמַטָּה בְּאֶצְבַּע קִטְנָה וּמִלְמַעְלָה בְּגוּדֵל. וְלֹא נִדְּחוּ כָּלֵל דְּבָרֵי
 הָאוֹמֵר שֶׁזֶּה עֲבוּדָה קִשָּׁה מַעֲבֹדוֹת קִשּׁוֹת שְׁבַמְקַדָּשׁ, וְשִׁיטַת הַגְּמָרָא
 כְּדָבָרֵי. וְכֵן פִּרְשׁוּהָ כָּל רַבּוֹתֵי:

פרק א משנה ג

רְבֵה שְׂמֵנָה. שְׁשַׁעוֹר הַשֶּׁמֶן לֵג לְכָל עֶשְׂרוֹן. וְאִם רְבֵה, שִׁנְתָן שְׁנֵי לֶגִין אוֹ
 יוֹתֵר לְעֶשְׂרוֹן דְּחִזּוּ לְשִׁתֵּי מְנַחוֹת, פְּסוּל [יד]: **חֶסֶר שְׂמֵנָה.** פְּחוֹת מִלֵּג שֶׁמֶן
 לְעֶשְׂרוֹן סֵלֶת: **חֶסֶר לְבוֹנְתָה.** שְׁלֵא נָתַן בָּהּ אֶלָּא קֶרֶט אֶחָד שֶׁל לְבוֹנָה. אֲבָל
 אִם יֵשׁ בָּהּ שְׁנֵי קֶרֶטִין כְּשֶׁרָה, דְּכָתִיב (ויקרא ו) אֵת כָּל הַלְבָנָה אֲשֶׁר עַל
 הַמְּנַחָה, כָּל, מִשְׁמַע אֶפְלוּ קֶרֶט אֶחָד, דְּכָל מִשְׁמַע כָּל דְּהוּא כְּדָכָתִיב (מלכים
 ב ד) אֵין לְשַׁפְּחָתָךְ כָּל בַּבֵּית. אֵת, לְרַבּוֹת עוֹד קֶרֶט אֶחָד, הֲרֵי שְׁנַיִם. וְאֵלוֹ
 רְבֵה לְבוֹנְתָה לֹא קִתְּנִי, דְּלֹא פָּסֵל אֶלָּא כְּשֶׁרְבֵה יוֹתֵר עַל שְׁנֵי קִמְצִים דְּאֵז
 רְבֵה יוֹתֵר מִדְּאֵי [טו]: **לֶאֱכֹל שִׁירְיָה בְּחוּץ.** חוּץ לְעֶזְרָה: **אוֹ לְהַקְטִיר קִמְצָה
 בְּחוּץ.** דְּמַחְשָׁבָה פּוֹסְלֵת בֵּין שְׁחֵשֵׁב עַל אֲכִילַת אָדָם בֵּין שְׁחֵשֵׁב עַל אֲכִילַת
 מִזְבֵּחַ, דְּכָתִיב (ויקרא ו) וְאִם הָאֶכֶל יֶאֱכַל, בְּשִׁתֵּי אֲכִילוֹת הַכְּתוּב מִדְּבַר, אַחַת
 לְאֲכִילַת אָדָם וְאַחַת לְאֲכִילַת מִזְבֵּחַ, וְהוּא קָרָא בְּמַחְשָׁבָה מִיָּרֵי דְּכָתִיב
 (שם) הַמְקַרֵּב אֹתוֹ לֹא יִחָשֵׁב, בְּשַׁעַת הַקְּרָבָה הוּא נִפְגָּל וְאֵינּוּ נִפְגָּל בַּיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי, אֲלֵמָּא בְּמַחְשָׁבָה מִיָּרֵי שְׁחֵשֵׁב עָלָיו לֶאֱכֹלוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי:
פְּסוּלָה. דְּמַחְשָׁבַת חוּץ לְמִקְוָמוֹ פּוֹסְלֵת בְּקִמְיַצַת הַמְּנַחָה כְּמוֹ שְׁפּוֹסְלֵת
 בְּשַׁחֲיִטַת הַזֵּבַח. וּמָה שְׁפּוֹסֵל בְּזֵבַח בְּשַׁחֲיִטָּה בְּקַבְּלַת הַדָּם בְּהוֹלְכָה
 בְּזַרְיִקַת הַדָּם, פּוֹסֵל הַמְּנַחָה בְּקִמְיַצָּה בְּנִתְיָנָה בְּכָלִי שָׂרַת בְּהוֹלְכָה
 בְּהַקְטָרַת הַקִּמְץ וּלְבוֹנָה, אֲרַבְעָה כְּנֶגֶד אֲרַבְעָה. וְהַקִּמְץ וְהַלְבוֹנָה עֲצָמֹן
 חֲשׂוּבִים גְּבִי מְנַחָה כְּמוֹ הַדָּם וְהָאוֹמְרִים אֶצֶל הַזֵּבַח. וְשִׁירֵי מְנַחָה
 הַנֶּאֱכָלִים, כְּבֶשֶׂר הַזֵּבַח הַנֶּאֱכָל. וּבִפְרָק בִּי דְּזַבְּחִים מְפָרְשִׁים כָּל הֵנִי פְּסוּלֵי
 וְהֵתָם יִלְפִינָן לְהוּ כְּלָהוּ מְקַרְאֵי: **לֶאֱכֹל דְּבַר שְׂדֵרְכּוֹ לֶאֱכֹל.** כְּגוֹן שִׁירִים:
דְּבַר שְׂדֵרְכּוֹ לְהַקְטִיר. כְּגוֹן הַקִּמְץ. אֲבָל אִם חָשֵׁב לֶאֱכֹל הַקִּמְץ אוֹ לְהַקְטִיר
 הַשִּׁירִים חוּץ לְזִמְנוֹ, לֹא פָּסֵל [יח], דְּבִטְלָה דְּעֵתוֹ אֶצֶל כָּל אָדָם: **וּבִלְבַד
 שִׁיקָרֵב הַמֵּתִיר.** הַקִּמְץ: **כֶּהֱלַכְתּוּ.** כְּאֵלוֹ הָיָה כְּשֶׁר, שְׁלֵא יִהְיֶה שֵׁם שׁוּם

פסול אלא הפגול בלבד. אבל אם יש בו פסול אחר אינו חשוב יותר פגול ואין בו כרת: **קמץ בשתיקה**. שלא חשב שום מחשבת פסול בשעת קמיצה: **ונתן בפלי והליך והקטיר חוץ לזמנו**. כלומר, שבשלישת עבודות הללו חשב על השירים לאכלן חוץ לזמנו:

פרק א - משנה ד

קמץ חוץ למקומו. חשב בשעת קמיצה לאכל השירים חוץ לעזרה: **נתן בפלי הליך והקטיר חוץ לזמנו**. ובאחת משלישת עבודות הללו חשב על השירים לאכלן חוץ לזמנו: **מנחת חוטא וקנאות**. יש בהן עוד פסול אחר המוציאן מידי פגול, כגון שלא לשמן, דאמרינן בריש פרקין דפסולות אם קמץן שלא לשמן, ושלישת שאר העבודות חשב עליהן חוץ לזמן, או אפלו הראשונה חוץ לזמנה והשאר שלא לשמן, הוציאו מידי פגול: **או שקמץ או נתן בפלי או הוליך או הקטיר שלא לשמן**. כלומר אי זו מאלו שעשה שלא לשמן והשאר על מנת לאכל לשירים חוץ לזמנו לא קרב המתיר כמצותו ואין בשירים כרת: **כזית בחוץ כזית למחר**. חשב באחת מן העבודות שתי מחשבות חוץ לזמנו וחוץ למקומו. ועד השתא אירינן בשתי עבודות שחשב באחת חוץ לזמנו ובאחרת חוץ למקומו, ועכשיו מירי שחשב בשתייהן בעבודה אחת. ולרבי יהודה אצטריך, דלא תימא בשתי עבודות הוא דפליג רבי יהודה דביתר קמייתא אזלינן, אבל בחדא עבודה מודה, קמשמע לן: **כזית למחר וכזית בחוץ**. אף על פי שחשב תחלה לחוץ לזמנו הוציאתו שניה מידי כרת: **אמר רבי יהודה זה הפלל כו'**. רבי יהודה פליג אתנא קמא בין בעבודה אחת בין בשתי עבודות. ואין הלכה כרבי יהודה:

פרק ב

פרק ב - משנה א

הקומץ את המנחה. מודה רבי יוסי שהוא פגול. משום דבעי למתני סיפא להקטיר לבונה למחר רבי יוסי אומר פסול ואין בו פרת, מהו דתימא טעמא דרבי יוסי משום דסבר אין מפגלין בחצי מתיר [א], כלומר שאם חשב לעבד למחר עבודת חצי מתיר לא פגל, והד לבונה חצי מתיר הוא, דבין הקטרת קמץ ולבונה מתירים השירים, ואפלו רישא כי חשב בהקטרת קמץ עבודת חצי מתיר היא ופליג רבי יוסי, קא משמע לן דבהא מודה [ב]. דטעמא לאו משום הכי הוא, אלא משום דאין מתיר מפגל את המתיר: **מה שנה זו מן הזבח.** שהשוחטו על מנת להקטיר אמורים למחר פגול: **אינה מן המנחה.** אינה ממין המנחה כמו הקמץ, ואף על פי שהוא ממתירי המנחה. דקסבר רבי יוסי שאין מתיר מפגל את המתיר, שאין עבודת מתיר זה שהוא קומץ מועלת לפגל מתיר האחר שהיא הלבונה במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ. ורפנן אמרי ליה, כי אמרינן דאין מתיר מפגל את המתיר, היכא דלא אקבע בחד מנא, כגון שני כבשי עצרת דשניהם מתירים את הלחם, ואם שחט אחד מהם על מנת לאכל את חברו למחר שניהם פשרים. אבל היכא דאקבעו בחד מנא, כגון קמץ ולבונה ששניהם בכלי אחד, מועלת מחשבת מתיר זה לפגל מתיר אחר. והלכה כחכמים:

פרק ב - משנה ב

שחט שני כבשים. של עצרת, דכתיב בהו (ויקרא כג) שני כבשים בני שנה לזבח שלמים, ואותן כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם, שאין הלחם קדוש אלא בשחיטת שני כבשים, הואיל והזקקו עמו בתנופה. ושאר כבשים של עצרת, דמוספים נינהו: **לאכל אחת מן החלות למחר.** וזמן אכילת החלות אינו אלא ליום ולילה, כדן מנחה, שנאמר בה פחטאת וכאשם: **הקטיר שני בזיכין.** לשתי מערכות של לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כד) ושמת אותם שתיים מערכות, היתה על כל מערכת כף אחת שיש בו לבונה כדכתיב (שם) ונתת על המערכת לבנה זפה. ושתי הפפות הללו שבהם נתונה הלבונה נקראים שני בזיכים. והלבונה נקטרת כדכתיב (שם) והיתה ללחם לאזכרה. והלחם נאכל, וזמן אכילתו כל אותו שבת שמסירים אותו מן השלחן בלבד [ג]. ואם בשעה שהקטיר שני בזיכים של לבונה חשב על אחת מן המערכות של לחם לאכלו למחר, כלומר שלא בזמנו: **אותה חלה.** של שתי הלחם של עצרת: **ואותו הסדר.** של לחם הפנים: **זה וזה פגול.** שכלן נחשבים גוף אחד: **נטמאת אחת מן החלות.** דוקא כשנטמאת אחת משתי הלחם קדם זריקת דם הכבשים, או אחד מן הסדרים קדם הקטרת הזיכים, הוא דאיפליגו רבי יהודה ורפנן. אבל אם נטמא לאחר זריקת הדם או לאחר הקטרת הזיכים, דברי הכל הטמא בטמאתו והטהור יאכל: **שאין קרבן צבור חלוק.** בגמרא מסיק

דְּלֵא מְקָרָא וְלֹא מְסַבְרָא אֲמַרָה רַבִּי יְהוּדָה לְמַלְתִּיהּ, אֵלֶּא גְמָרָא עָרוּךְ
בְּיָדוֹ. וְכֵן הָיָה מְקַבֵּל מִרְבוּתָיו שְׂאִין קָרְבָן צְבוּר חֲלוּק וְאִם נִפְסַל חֲצִינוּ
נִפְסַל כָּלּוֹ:

פרק ב - משנה ג

הַתּוֹדָה מְפַגֵּל אֶת הַלֶּחֶם. שֶׁהַלֶּחֶם בָּא בְּשִׁבִיל הַתּוֹדָה וְהוּא טָפַל לָהּ, וְאִין
הַתּוֹדָה טָפְלָה לַלֶּחֶם. וְכֵן שְׁנֵי כִבְשִׁים שֶׁל עֶצְרַת, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם הַבָּאִים עִמָּהֶם
הֵם טָפְלִים לְכִבְשִׁים וְאִין הַכִּבְשִׁים טָפְלִים לַלֶּחֶם **(ו)**, וְהֵעֵקֶר מְפַגֵּל הַטָּפֶל
וְאִין הַטָּפֶל מְפַגֵּל הָעֵקֶר. וְאִי אֲשִׁמוּעֵינָן תִּנָּא הָאִי דִּינָא בְּתוֹדָה וְלֹא
אֲשִׁמוּעֵינָן בְּכִבְשִׁים שֶׁל עֶצְרַת הָוָה אֲמִינָא הָתָם הוּא דְכִי מְפַגֵּל לֶחֶם לֹא
מְפַגֵּל תּוֹדָה מְשׁוּם דְּלֹא הִזְקָקוּ בְּתַנּוּפָה עִם הַחֲלוּת, אֲבָל כִּבְשִׁים דְּהִזְקָקוּ
בְּתַנּוּפָה עִם הַחֲלוּת דְּכִתִּיב **(וַיִּקְרָא כג)** וְהִנִּיף הַכֹּהֵן אֶתֶם עַל לֶחֶם, אִימָא כִּי
מְפַגֵּל לֶחֶם לְפָגְלוּ נְמִי כִבְשִׁים. וְאִי תִנָּא כִבְשִׁים, הָוָה אֲמִינָא הָתָם כִּי מְפַגְלִי
כִבְשִׁים מְפַגֵּל לֶחֶם מְשׁוּם דְּהִזְקָקוּ זָה עִם זָה בְּתַנּוּפָה, אֲבָל תּוֹדָה דְּלֹא
הִזְקָקוּ אִימָא כִּי מְפַגֵּל בְּתוֹדָה לֹא מְפַגְלִי בַחֲלוּת, צְרִיכָא:

פרק ב - משנה ד

הַזֵּבַח מְפַגֵּל אֶת הַנְּסֻכִּים. וְהַשּׁוֹתֵה **(ח)** מֵהוּ עֲנוּשׁ כָּרַת: **מִשְׁקָדְשׁוֹ בְּכָלִי.**
לְאַחַר שֶׁשָּׂמוּ אוֹתָם בְּכָלִי שָׁרַת, שֶׁהַכֹּלִי מְקַדָּשׁוֹ קְדָשְׁת עוֹלָם דְּשׁוּב אִין
לָהֶם פְּדִיוֹן: **דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.** דְּרַבִּי מֵאִיר סָבַר שֶׁנְּסֻכִּים מִתְּפַגְּלִים לְפִי
שֶׁהָדָם שֶׁל הַזֵּבַח הוּא שֶׁמְכַשִּׁיר וּמְתִיר אוֹתוֹן לְמִזְבֵּחַ, וְהוּאִיל וַיֵּשׁ לָהּ
מִתִּיר, מִתְּפַגְּלִים בְּמַחְשָׁבֶת חוּץ לְזִמְנוֹ. וְחֻכְמִים פְּלִיגֵי עָלֶיהָ בְּפֶרֶק בֵּית
שְׁמַאי בְּמַסְכֵּת זְבָחִים **[דף מד]** וְאֲמַרִי שֶׁהַנְּסֻכִּים אִין לָהֶם מִתִּיר, לְפִיכָד אִין
מִתְּפַגְּלִין. וְאִין הַלֶּכֶה כְּרַבִּי מֵאִיר:

פרק ב - משנה ה

פגל בקמץ. בהקטרת הקמץ חשב על השירים לאכלן שלא בזמן: עד שיפגל בכל המתיר. והקטרת אחד מהן חצי מתיר הוא, דאיכא נמי הקטרת חברו, שאין שגרי המנחה מתרים באכילה לפהו עד שיקטירו הקמץ והלבונה: במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאין בהן לבונה, והקמץ לבדו הוא המתיר: שחט אחד מן הכבשים. של כבשי עצרת. ואין הלחם מתר אלא אחר שישחטו שניהו: הקטיר אחד מן הבזיכין. והרי אין מתיר הלחם אלא הקטרת שניהם: רבי מאיר אומר פגול. דסבר חצי מתיר נמי מפגל. ואין הלכה כרבי מאיר:

ג

פרק

א

משנה

-

ג

פרק

הקומץ את המנחה לאכל. חוץ לזמנו: דבר שאין דרכו לאכל. כגון הקמץ והלבונה: ולהקטיר. חוץ לזמנו: דבר שאין דרכו להקטיר. השירים שדרכן לאכל ואין דרכן להקטיר: פשו. דאין זו חשובה מחשבה, דבטלה דעתו אצל כל אדם: רבי אליעזר פוסל. דכתיב [א] (ויקרא ז) ואם האכל יאכל מבושר זבח שלמיו, בשתי אכילות הפתוב מדבר, אחת אכילת אדם ואחת אכילת מזבח, לומר לך כשם שפוסלת אכילת אדם לאדם כגון שירים אם חשב עליהם לאדם לאכלם חוץ לזמנו, ואכילת מזבח למזבח כגון קמץ אם חשב עליו להקטירו שלא בזמנו, כך פוסלת מחשבת אכילת אדם כגון שירים אם חשב עליהם למזבח [ב] להקטירן חוץ לזמן, מדאפקיניהו רחמנא לתרוניהו בלשון אכילה [ג] שמע מנה כי הדדי נינהו, ומחשבים מזו לזו. ורבנן סברי, להכי אפקה רחמנא להקטרה בלשון אכילה, לומר לך מה אכילה בכזית אף מחשבת הקטרה בכזית. ולעולם אכילה פאורחיה משמע, קמץ למזבח ושירים לאדם. והלכה כחכמים:

ב

משנה

-

ג

פרק

לא יצק. סדר המנחה, בתחלה נותן שֶׁמֶן בְּכָלִי, ואחר כך נותן את הסלת, ואחר כך חוֹזֵר וְיוֹצֵק שֶׁמֶן וּבּוֹלֵל, וְהָכִי מִפְּרֵשׁ בְּפֶרֶק אֵלּוּ הַמְּנַחֹת נִקְמָצוֹת [דף עה]: **לא יצק לא בלל פֶּשֶׁר.** כְּגוֹן שֶׁנִּתְּנוּ כָּל הַשֶּׁמֶן שֶׁבִּלְג בְּמִתֵּן רֹאשׁוֹן שֶׁהוּא קוֹדֵם לַעֲשִׂיָתָהּ. דָּאִי חִסֵּר שֶׁמֶנָּה אֲמַרִּינּוּ בְּפֶרֶק קָמָא [דף י"א] שֶׁהִיא פְּסוּלָה. וּבִגְמָרָא בְּפֶרֶקִין מוֹכַח דִּיצִיקָה מֵעַכְבֵּת [ה], וּמִפְּרֵשׁ לֹא יִצֵּק, לֹא יִצֵּק כִּהוּ אֶלָּא זֶר, דְּמִקְמִיצָה וְאֵילָף מִצּוֹת כְּהִנֵּה [ו], אֲבָל יִצִיקָה וּבְלִילָה כְּשֵׁרִים בְּזֶר. וְלֹא בָּלֵל דְּקִתְּנִי, עַל פְּרִחָד לֹא בָּלֵל כָּלֵל, דְּבְלִילָה וְדָאִי אֵינָה מֵעַכְבֵּת [ז]. וּמִתְּנִיתִין הָכִי קֹאֲמֵר, לֹא יִצֵּק כִּהוּ אֶלָּא זֶר, אוֹ לֹא בָּלֵל כָּלֵל, כְּשֶׁר: **לא פתת.** [פְּדָכְתִּיב] (עִיקָרָא ב) פְּתוֹת אֶתְהּ פְּתִים. אֶף עַל גַּב דְּבִמְנַחַת מַחְבֵּת בְּלִבְד כְּתִיב, הוּא הַדִּין לְכָל הַמְּנַחֹת הַנֶּאֱפוֹת תְּחִלָּה, כְּגוֹן מַחְבֵּת וּמִרְחֶשֶׁת וּמֵאֶפֶה, מִצּוּה לְפוֹתְתוֹן כְּלוֹן וְאַחֵר כְּדִ קוּמֵץ. וְזֶה אִם לֹא פְּתַת אֶלָּא כְּדִי קְמִיצָה, כְּשֶׁר [ח]: **לא מלח.** כָּל הַמְּנַחָה כְּלָה, אֶלָּא הַקֶּמֶץ. דָּאֵלוּ מְלִיחַת הַקֶּמֶץ מֵעַכְבֵּת הִיא [ט]: **לא הניף.** בְּמְנַחַת חוּטָא וּמְנַחַת קְנָאוֹת דְּטְעוֹנוֹת תְּנוּפָה: **לא הגיש.** כְּדָכְתִּיב (שס) וְהַגִּישָׁה אֶל הַמְּזִבֵּחַ. שֶׁהַכֹּהֵן מוֹלִיכָה אֶצֶל הַמְּזִבֵּחַ וּמַגִּישָׁה בְּקֶרֶן דְּרוּמִית מֵעֶרְבִית כְּנֶגֶד חֲדָה שֶׁל קֶרֶן: **פתים מרבות.** גְּדוּלוֹת יוֹתֵר מֵהַדִּין שֶׁמִּפְּרֵשׁ בִּהוּן מְנַחַת יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים וְשָׁנִים לְאַרְבַּע וּמִבְּדִיל. וְאַצְטְרִיךְ לְאַשְׁמוּעֵינּוּ פְּתִיתִים גְּדוּלוֹת וְאַף עַל גַּב דְּאַשְׁמוּעֵינּוּ דָּאִי לֹא פְּתַת כְּשֶׁרָה. דְּסִלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמִינָא דְּהִתָּם הוּא דְּאִיכָא תּוֹרַת חִלוֹת עֲלֵיהוּ, אֲבָל הָכֹא דְּלֹאוּ תּוֹרַת חִלוֹת אִיכָא וְלֹא פְּתִיתִים אִיכָא אִימָא לֹא, קָא מִשְׁמַע לּוֹ: **ולא משחן.** הַרְקִיקִים הַטְּעוּנִים מְשִׁיחָה, כְּדָכְתִּיב (שְׁמוֹת כט) וְרִקִּיקֵי מִצּוֹת מְשִׁחִים בְּשֶׁמֶן, אַחֵר אֲפִיתָן מוֹשְׁחוֹן וְחוֹזֵר וּמוֹשְׁחוֹן עַד שֶׁיִּכְלָה כָּל הַשֶּׁמֶן שֶׁבִּלְג: **במנחת כהנים פֶּשֶׁרָה.** שֶׁכְּלוֹן כָּלִיל כְּמוֹהוּ: **במנחת כהן המשיח ובמנחת נְסֻכִים פְּסוּלָה.** לְפִי שֶׁהַקֶּמֶץ דְּמְנַחַת יִשְׂרָאֵל בְּלִילָתוֹ עָבָה, לֵג אֶחָד שֶׁמֶן לַעֲשָׂרוֹן סֵלֶת, וּמְנַחַת נְסֻכִים וְשֶׁל כִּהוּן מְשִׁיחַ בְּלִילָתוֹ רַכָּה, שֶׁלְּשָׁה לָּגִים לַעֲשָׂרוֹן, כְּדָכְתִּיב בְּמְנַחַת נְסֻכִים (בְּמִדְבָר טו) עֲשָׂרוֹן בְּלוּל בְּרַבְעִית הַהִין שֶׁמֶן [יא], וּבְמְנַחַת כִּהוּן הַמְּשִׁיחַ הוּא אוֹמֵר (עִיקָרָא ו) סֵלֶת מְנַחָה תְּמִיד, הָרִי הִיא לָךְ כְּמְנַחַת הַתְּמִיד שֶׁהִיא עֲשָׂרוֹן סֵלֶת בְּלוּל בְּרַבְעִית הַהִין: **והן בולעות זו מזו.** הַקֶּמֶץ בּוֹלַע מְמַנַּחַת נְסֻכִים וּמְמַנַּחַת כִּהוּן מְשִׁיחַ, וְרַבָּה שֶׁמֶן שֶׁל מְנַחֹת הַלְלוּ עַל הַקֶּמֶץ וּמִבְּטָלוֹת לִיה [יב], וְהוּי מְנַחָה שֶׁלֹּא הַקֶּטֶר קְמָצָה וּפְסוּלָה הַנִּקְמָצָת. אֲבָל מְנַחַת נְסֻכִים כְּשֶׁרָה וְלֹא הוּי כְּרַבָּה שֶׁמֶנָּה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא מִדַּעַת עָרְבוּ הַשֶּׁמֶן שְׁבוּלַעְתּוֹ בְּטַל לְגַבָּה [יג] וּכְמֵאן דְּלִיתֵיהּ. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה:

פרק ג - משנה ג

אם יכול לקמץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה. שֶׁנִּפְלָה זֶה בְּצַד זֶה שֶׁל כָּלִי וְזֶה בְּצַד זֶה וְנִשְׁאָר מֵהוּן כְּדִי קְמָץ שֶׁלֹּא נִתְעַרַב, כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹאוּ, פְּסוּלוֹת. דָּאֲמַר בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים מְסֻלְתָּהּ וְלֹא מְסֻלְתָּהּ חֲבֵרְתָּהּ: **לא יקטיר.**

וּאֶפְלוּ כָּל הַמְעַרְבֵת, דָּאִין הַקְטָרָה מְצוּה אֱלָא בְקִמְץ, וּמְקִמְץ נִמְי לֹא קִמְיץ
שְׁנֵי קִמְצִים דְלִמָּא בְּכָל קִמְץ יֵשׁ מְזָה שְׁנִיתְעָרְב וְלִיכָּא קִמְץ שְׁלֵם מִחַד
מִנְחָה: **וְאִם הַקְטִיר.** כָּל הַמְעַרְבֵת, הִיא לֹא עֲלֵתָה לְבַעֲלִים, דְהָא לֹא
נְקִמְצָה וְאִין מִנְחַת נְדָבָה נִתְרַת בְּלֹא קִמְיָצָה: **נִתְעָרְב קִמְצָה בְּשִׁירִיהָ.** לֹא
יִקְטִיר אֶת כָּלָהּ, מְשׁוּם דְהַשִּׁירִים אֲסוּרִים לְהַקְטִיר, דְכִתִּיב (וַיִּקְרָא ב) לֹא
תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לְה', כָּל שְׂמִמְנּוּ לְאִשִּׁים הָרִי הוּא בְּבַל תִּקְטִירוּ: **נְטִמָּא**
הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוּ, הַצִּיץ מְרָצָה. דְכִתִּיב (שְׁמוֹת כח) וְנָשָׂא אֶהְרֹן אֶת עֹון
הַקִּדְשִׁים, אֵינּוּ נוֹשֵׂא אֱלָא עֹון טְמֵאָה, שְׂיֵשׁ בָּהּ צַד קַל שֶׁהִתְרָה מִכָּלְלָהּ
בְּצַבוּר **[טו]**, דְכִתִּיב בְּתַמִּיד בְּמוֹעֵדוֹ וְאֶפְלוּ בְטִמְאָה: **וְאֵינּוּ מְרָצָה עַל**
הַיּוֹצֵא. וְאִף עַל גֵּב דִּישׁ בּוֹ נִמְי צַד קַל שֶׁהִתְרָה מִכָּלְלוֹ בְּבִמָּה, שְׁנֵאֲסוּר יּוֹצֵא
בְּמִשְׁכָּן וְהִתְרָה בְּבִמָּה שְׁבִנְבּ וְגִבְעוֹן שְׁלֹא הָיוּ שְׁם קִלְעִים **[טז]**, אִף עַל פִּי כֹן
אִין הַצִּיץ מְרָצָה בְּיוֹצֵא, דְכִתִּיב (שֵׁם) לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי ה', עֹון דְלִפְנֵי ה' אִין,
עֹון דְיוֹצֵא

פרק ג - משנה ד

כְּמִדַּת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּשֵׁרָה. עַל דְעֵתוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דָּאָמַר בְּפֶרֶק כִּי־צַד
צוּלִין, דָּם אִף עַל פִּי שְׂאִין בְּשָׂר, הִכִּי נִמְי קִמְץ אִף עַל פִּי שְׂאִין שִׁירִים, כְּשֵׁר
לְהַקְטִיר קִמְץ: **כְּמִדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ.** דָּאָמַר אִם אִין בְּשָׂר אִין דָּם, הִכִּי נִמְי
פְּסוּל לְהַקְרִיב הַקִּמְץ. וְהוּא שְׁלֹא נִשְׁתַּיֵּר דְבָר מִן הַשִּׁירִים שְׁלֹא נְטִמָּא **[יז]**.
וְהִלְכָה כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: **שְׁלֹא בְכָלִי שָׂרֵת.** שְׁלֹא קִדֵּשׁ הַקִּמְץ בְּכָלִי שָׂרֵת. אָבֵל
בְּתַחֲלַת הַמִּנְחָה כָּלִי עֲלִמָּא לֹא פְּלִיגִי דְבַעֲי כָּלִי, כְּדָאֲמַרִּין בְּפֶרֶק שְׁתֵּי
הַלָּחִם: **וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשִּׁיר.** טַעְמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְפָרֵשׁ בְּגִמְרָא, מְשׁוּם
דָּאָמַר קָרָא (וַיִּקְרָא ו) קִדֵּשׁ קִדְשִׁים הִיא כַּחֲטָאֵת וְכָאֲשֶׁם, וּמִדְּאִקִּישׁ רַחֲמֵנָּא
מִנְחָה לַחֲטָאֵת דְעִבּוּדָתוֹ בְּמִתְנָה בְּאַצְבַּע מִמֶּשׁ, שְׁמַע מִנָּה דְקוּמְץ הַמִּנְחָה
נִמְי אִם רָצָה עוֹבְדָה בְּיָדוֹ בְּלֹא כָּלִי. וּבְלִבְד שְׁיַעֲבֹד בְּיָדוֹ הִימְנִית, דּוּמְיָא
דְּחֲטָאֵת שְׁנֵאֲמַר בּוֹ אֲצַבַּע דְכִתִּיב בִּיהַ (שֵׁם ד) וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאֵת
בְּאַצְבָּעוֹ, וְכָל מְקוֹם שְׁנֵאֲמַר אֲצַבַּע וְכִהְנֶה אֵינּוּ אֱלָא יָמִין **[יח]**. וְאִין הִלְכָה
כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן: **הַקְטִיר קִמְצָה פְּעֻמִּים.** חֲצִי קִמְץ בְּפַעַם אַחַת וְחֲצִי קִמְץ
בְּפַעַם אַחֲרָת. וְדוּקָא נְקֻט פְּעֻמִּים וְתוֹ לֹא, דָּאִין קִמְץ פְּחוּת מְשִׁנֵּי זֵיתִים,
וְכִי פְּלִיג לִיהַ לְשִׁתֵּי פְּעֻמִּים נִמְצָא שְׂאִין הַקְטָרָה בְּפְחוּת מְכַזִּית וּלְפִיכְדָּ
כְּשֵׁרָה, אָבֵל אִם חִלְקָה לְשִׁלְשׁ אוֹ לְאַרְבַּע פְּעֻמִּים, דְעִבִּיד לְהוֹ הַקְטָרָה
פְּחוּתָה מְכַזִּית,

מעוטו מעב את רבו. שאם חסר כל שהוא, פסול, דאמר רחמנא מלא קמצו **{יט}**: העשרון. מנחה שהיא פחותה מעשרון אפלו כל שהוא, פסולה: היין. חצי ההין לפר, ושלישית ההין לאיל, ורביעית ההין לכבש. וכן השמן בין למנחת נסכים שהוא כשעור היין, בין למנחת נדבה שהוא לג אחד שמן: הסלת והשמן. של מנחה: מעכבים זה את זה. דכתיב (שם ב) מגרשה ומשמנה **{כא}**: הקמץ והלבונה מעכבים זה את זה. דכתיב (שם ו) והרים ממנו בקמצו וגוי על כל לבונתה **{כב}**:

שני שעירי יום הכפורים. השעיר אשר עלה עליו הגורל לה' ושעיר המשתלח לעזאזל: שני כבשי עצרת. שני כבשי שלמים שבאים חובה על שתי הלחם: שתי חלות. שתי הלחם של עצרת: ושני סדרים. שתי מערכות של לחם הפנים, שש חלות לכל מערכת: שני בזיכין. שתי פפות שבהן הלבונה, ונתונים על שתי המערכות: הסדרים והבזיכין מעכבין זה את זה. שאם אין מערכות של לחם על השלחן לא יתן בו את הבזיכין של לבונה. ואם אין בזיכין לא יתן את הלחם: שני מינים שבנזיר. חלות מצות ורקיקי מצות: ושלשה שבפרה אדמה. עץ ארז ואזוב ושני תולעת: ארבעה שבתודה. ארבעה מינים של לחם שמביאים על שלמי תודה, חלות מצות, ורקיקי מצות, וסלת מרבכת, וחלות לחם חמץ: ארבעה שבלולב. לולב ואתרוג הדס וערבה. אם נוטל ארבעתן בכל היום פלו אף על פי שנוטל אחד מהן בשחרית ואחד בין הערבים יצא, דקימא לן לולב אין צריך אגד. אבל אם חסר אחד מן המינים ונטל כל השלשה, לא קים מצוה כלל: ארבעה שבמצרע. עץ ארז ואזוב ושני תולעת והצפור החיה **{כד}**: שבע הזיות שבפרה. אדמה. דכתיב (במדבר יט) והזה אל נכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים: שבע הזיות של בין הבדים. ביום הכפורים. דכתיב (ויקרא יז) ולפני הכפרת יזה שבע פעמים: ושעל הפרכת ושעל מזבח הזהב. ביום הכפורים, ובפר כהן משית, ובפר העלם דבר של צבור, ושעירי עבודה זרה. שכל אלו טעונים הזיה על הפרכת ועל מזבח הזהב כמו שמפרש בפרשת ויקרא ובאחרי מות. ושעירי עבודה זרה מרבינן להו מקרא דכתיב (שם ט) ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת. לפר, זה פר כהן משית. החטאת, אלו שעירי עבודה זרה. וארבע מתנות שעל ארבע קרנות שעל מזבח הזהב נמי מעכבות זו את זו, אף על פי שלא הזכרו במשנה **{כה}**:

שבעה קני מנורה. כדכתיב (שמות כה) וששה קנים יצאים מצדיה, והקנה האמצעי, הרי שבעה קני מנורה: **שתי פרשיות שבמזוזה**. שמע והיה אם שמע: **ואפלו כתב אחד מעכבו**. אפלו אות אחת שהיא דבוקה לחברתה **[כה]** ואינה מקפת גויל כהלכתה, פסול במזוזה ובתפלין ובספר תורה: **ארבע פרשיות שבתפלין**. קדש והיה כי יבאד שמע והיה אם שמע: **מעכבות זו את זו**. בין בתפלה של ראש שכותבין כל פרשה ופרשה בקלף בפני עצמו, בין בתפלה של יד שכל ארבעתן כתובים בקלף אחד: **ארבעתן ארבע מצות**. ואין מעכבות זו את זו. ואין הלכה כרבי ישמעאל:

התכלת אינה מעכבת את הלבן. אף על גב דמצוה לתת שני חוטין של תכלת ושני **[ב]** חוטין של לבן, או חוט אחד של תכלת ושלשה חוטין של לבן **[ג]**, אפלו הכי אין זה מעכב את זה, ואם נתן ארבעתן [של תכלת או ארבעתן] של לבן, יצא: **תפלה של יד אינה מעכבת של ראש**. רמב"ם כתב, דוקא ששתיהן מצויין אצלו, אבל אם אין מצויה אצלו אלא אחת מהן, לא יניח האחת עד שימצא האחרת **[ה]**, גזרינן שמא יטעה ויסמך על אחת תמיד. וזה דלא כהלכתא, דמאן דאמר הכי בגמרא [מנחות מד.] הדר ביה מכח מה שהקשו לו ואלא מאן דלית ליה תרתמי מצות חדא מצוה נמי לא לעביד, בתמיה **[ו]**. והלכה, בין ששניהן מצויין אצלו בין שאין מצויין אצלו, אינן מעכבות זו את זו, וכן הורו כל רבותי הלכה למעשה: **הסלת והשמן**. של מנחת נסכים: **אין מעכבין את היין**. של נסכים. שאם הביאו את היין בלא סלת ושמן, מנסכו **[ז]**: **המתנות של מזבח החיצון**. כגון ארבע מתנות של חטאת: **אין מעכבות זו את זו**. שאם לא נתן אלא אחת, כפר. דכתיב (דברים יב) ודם זבחך ושפך, שפיקה אחת משמע:

הפּרִים וְהַאֵילִים וְהַכֶּבֶּשִׁים. הִנָּד דְּכַתִּיבִי בַּפָּרֶשֶׁת אָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים וְהַקִּרְבָּנִים עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כֶּבֶשִׁים תִּמְיַמֶּם בְּנֵי שָׁנָה וּפֶר בֶּן בֶּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם, הַבָּאִים עִם שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שֶׁל עֶצְרַת, אֵינָם מְעַבְּבִים. הַפָּרִים שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד וְשִׁבְעָה כֶּבֶשִׁים שֶׁל מוֹסָפִים שֶׁל עֶצְרַת הַכֹּתוּבִים בַּפָּרֶשֶׁת פִּינְחָס **ח**. שְׁאִין [שְׁנַיִ] פָּרִים שֶׁל מוֹסָפִים מְעַבְּבִין הַפֶּר שֶׁל שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְלֹא הַפֶּר שֶׁל שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מְעַבְּבִין שְׁנֵי פָּרִים שֶׁל מוֹסָפִים. וְכֵן שְׁנֵי אֵילִים שֶׁל שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֵינָן מְעַבְּבִין הָאֵיל אֶחָד שֶׁל מוֹסָפִים, וְלֹא אֵיל אֶחָד שֶׁל מוֹסָפִים מְעַבְּבִין שְׁנֵי אֵילִים שֶׁל שְׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְכֵן הַכֶּבֶּשִׁים אֵין מְעַבְּבִין אֶלּוּ אֶת אֵלּוּ: **רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרֵבִין**. כְּלוּמַר, דָּמִים כְּדֵי לִקְנוֹת פָּרִים כְּדֵי צָרְפוֹ, וְלֹא הָיוּ לָהֶם דָּמִים לִקְנוֹת נִסְכִּים, יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וּמְפִיק לָהּ מִקְרָא דְּכַתִּיב (וַיִּחַזְקֵאל מו) אֵיפָה לְפָר וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלִכְבֶּשִׁים כַּאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ, וְכִי מֵדַת פָּרִים וְאֵילִים אַחַת הִיא, וְהִלָּא מִנְחַת פָּרִים שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹן וּמִנְחַת אֵילִים שְׁנֵי עֶשְׂרוֹן, אֲלֵא לְהוֹדִיעַד שְׁמוּטָב לְהֵבִיא פֶּר אֶחָד אֵיל אֶחָד עִם אֵיפָתוֹ, מֵדָה הִרְאוּיָה לוֹ, מִלְּהֵבִיא פָּרִים מְרֵבִים וְאֵילִים מְרֵבִים בְּלֹא מִנְחָתָם. וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

הַפֶּר וְהַאֵילִים וְהַכֶּבֶּשִׁים וְהַשְּׁעִיר. הַבָּאִים בְּגִלְל הַלֶּחֶם. וְכֵלֵן עוֹלוֹת, חוּץ מִן הַשְּׁעִיר שֶׁהוּא חֲטָאֵת: **אֵין מְעַבְּבִין אֶת הַלֶּחֶם**. שְׂאֵם הֵבִיאוּ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שֶׁל עֶצְרַת בְּלֹא הַקִּרְבָּנִים הִלְלוּ, מִקְדָּשִׁין: **הַלֶּחֶם מְעַבְּבִין אֶת הַכֶּבֶּשִׁים**. הִנָּד כֶּבֶּשִׁים הֵן שְׁנֵי כֶּבֶּשִׁים דְּשִׁלְמִים שֶׁהִזְקִקוּ לְתַנּוּפָה עִם הַלֶּחֶם: **וְהַכֶּבֶּשִׁים אֵין מְעַבְּבִים אֶת הַלֶּחֶם**. שְׂאֵם לֹא נִמְצְאוּ כֶּבֶּשִׁים מְבִיאִים שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְהֵן קְדוּשִׁים כְּאֵלּוּ הֵבִיאוּ עִם הַכֶּבֶּשִׁים: **קָרְבוֹ כֶּבֶּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם**. שְׁהֵרִי לֹא הִיָּה לָהֶם לֶחֶם בְּמִדְבָּר אֲלֵא הֵמֶן: **הִלְכָה כְּדַבְּרֵי בֶן נָנֶס**. דְּכִבֶּשִׁים מְעַבְּבִים אֶת הַלֶּחֶם: **אֲבָל אֵין הַטַּעַם כְּדַבְּרֵיו**. דִּהוּא אוֹמֵר בְּמִדְבָּר קָרְבוֹ כֶּבֶּשִׁים דְּשִׁלְמִים, וְלֹא הִיא: **שְׁכַל הָאָמור בְּחַמֶּשׁ הַפְּקוּדִים**. בְּסִפְרָ בְּמִדְבָּר, כְּגוֹן קִרְבָּנוֹת מוֹסָפִים הָאָמורִים בַּפָּרֶשֶׁת פִּינְחָס, קָרְבוֹ בְּמִדְבָּר: **וְכֵל הָאָמור בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים**. דִּהִינּוּ בְּסִפְרָ וַיִּקְרָא, לֹא קָרְבוֹ בְּמִדְבָּר. וְהִנָּד כֶּבֶּשִׁים הָאָמורִים בְּאָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים כְּגוֹן הִנָּד שִׁבְעָה כֶּבֶּשִׁים וּפֶר וְאֵילִים דְּעוֹלָה דְּעַל הַלֶּחֶם וְשְׁנֵי כֶּבֶּשִׁים דְּשִׁלְמִים לֹא קָרְבוֹ בְּמִדְבָּר: **לֶחֶם בְּלֹא כֶּבֶּשִׁים אֵין לוֹ מִי יִתִּירוֹנוּ**. שְׁאִין הַלֶּחֶם מִתֵּר בְּאֲכִילָה לַכֹּהֲנִים עַד שִׁיקְרְבוּ כֶּבֶּשִׁים.

פרק ד - משנה ד

התמידים אינן מעכבין את המוספים. בגמרא מפרש דלענן קדימה קאמר דאין מעכבין זה את זה, דאי בעי תמידין מקריב ברישא ואי בעי מוספין מקריב ברישא. ואף על גב דכתיב וערף עליה העלה (יב), ומשמע העלה דהינו עולת תמיד תהא ראשונה לכל הקרבנות, אין זה אלא למצוה בעלמא אבל לא לעכב: **אמר רבי שמעון אימתי כו'.** בגמרא מפרש דמתניתין חסורי מחסרא (יד) והכי קתני, לא הקריבו כפש בבקר לא יקריבו בין הערבים, במה דברים אמורים, שלא נתחנף המזבח, אבל נתחנף המזבח יקריבו בין הערבים. **אמר רבי שמעון, אימתי, בזמן שהיו אנוסים או שוגגים, אבל אם היו מזידים ולא הקריבו כפש בבקר, לא יקריבו בין הערבים.** והכי פרושו, לא הקריבו התמיד של שחר לא יקריבו התמיד של בין הערבים, דהכי מדרש קרא, אם את הכפש אחד תעשה בבקר, הכשר שני לקרב בין הערבים, ואי לא לא. במה דברים אמורים, שלא נתחנף מזבח, דהאי קרא בחנוף כתיב בפרשת ואתה תצוה, דכתיב לעיל מניה וזה אשר תעשה על המזבח. אבל נתחנף מזבח, שכבר הקריב עליו קרבנות, אפלו לא הקריב תמיד של שחר יקריב תמיד של בין הערבים, דכתיב בפרשת פינחס ואת הכפש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו, ובההוא קרא לא כתיב את הכפש האחד תעשה בבקר, ותניא בספרי האי קרא למה נאמר, והלא נאמר למעלה בפרשה ואת הכפש השני תעשה כו', לפי שנאמר עמו את הכפש אחד תעשה בבקר, הרי שלא הקריבו של שחר שומע אני שלא יקריבו של בין הערבים, תלמוד לומר קרא בתרא ואת הכפש השני, מגיד לך שאם לא הקריב של שחר יקריב של בין הערבים. אבל אם מזידים כו' לא יקריבו בין הערבים, אותן המזידים, אבל כהנים אחרים יכולים להקריב (טו): **לא הקטירו קטרת בבקר יקטירו בין הערבים.** דקטרת לא שכיחא בחד גברא שיקטיר קטרת פעמים רבות (טז) כמו בעולה, כדאמרין ביומא (כו). שלא שנה בה אדם מעולם מפני שהיא מעשרת דכתיב (דברים לג) ישימו קטורה באפך וסמיך ליה ברוך ה' חילו (יז), הלכך לא קנסינן להו, שמתוך שהיא חביבה עליהם לא פשעי בה ואינו מצוי שיניחו אותה מזידין. ואין הלכה כרבי שמעון בשתייהו: **שאין מחנכים את מזבח הזהב אלא בקטרת הסמים.** של בין הערבים. דכתיב (שמות ט) בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה, כלומר כשמדשן את המנורה מן האפר שיש שם מהדלקת הנרות. ואי לאו דעבד הדלקה באורתא מאי בעי למתקן בצפרא, אלמא חנוף המנורה בין הערבים. וכיון דמנורה נתחנכה בערב, קטרת נמי נתחנכה בערב, דכתיב

(שם) ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה:

פרק ד - משנה ה

חבתי כהן גדול. מנחת כהן גדול שמביא בכל יום. ועל שם דכתיב בה (ויקרא ו) על מחבת בשמן תעשה, משום הכי קרי לה חבתין: **לא היו באות חצאין.** שלא יביא מביתו חצי עשרון בבקר וחצי עשרון בערב: **ולא חצי עשרונו של ראשון.** שנשארו מן העשרון שלם שהביא הראשון שמת ולא קרב אלא חציו: **ושני חצאין אובדים.** חצי עשרונו של ראשון שמת וחצי עשרונו של זה שעמד: **משל צבור.** דכתיב חק עולם, חק זה יהא משל עולם, כלומר משל צבור מתרומת הלשכה: **רבי יהודה אומר משל יורשים.** דכתיב (שם) והכהן המשים תחתיו מבניו. והכי משמע, והכהן המשים שמת, תחתיו אחד מבניו יעשה אותה: **ושלמה היתה קרבה.** כל זמן שהיא באה משל צבור לרבי שמעון או משל יורשים לרבי יהודה, שלמה היתה קרבה, עשרון שלם ולא חצי עשרון. רבי שמעון מפיק ליה מכליל תקטר, שלא יקטירוה לחצאים אלא כלה כשהיא באה משל צבור. ורבי יהודה מפיק לה מדכתיב מבניו יעשה אותה, כשאחד מבניו מקריב לאחר שמת אביו דהינו היורשים, יעשה אותה ולא חציה **[כד]**. והלכה כרבי יהודה שמשל יורשים היא

פרק ה

פרק ה - משנה א

כל המנחות באות מצה חוץ מחמץ שבתודה. דכתיב (ויקרא ו) על חלת לחם חמץ: **ושתי הלחם.** דכתיב (שם כג) חמץ תאפינה: **שאר היה בודה להן מתוכן.** מתוך עשרון דתודה ושתי הלחם היה מוציא שאר, שהיה לש מן הסלת מעט לאחר שנמדד וטומנו בסלת ומתחמץ מאליו וממנו מחמץ השאר, שממקום אחר לא היה יכול להביא שלא תהא מנחה יתרה: **היא**

אינה מן המבחר. שאינה מחמצת יפה, לפי שאין לה שאר מחמצ יפה: אלא מביא שאר. שמחמצ יפה מתוד ביתו, ונותן לתוד העשרון ומוסיו וממלא סלת: אף היא היתה חסרה או יתרה. כגון אם השאר עבה ומגבל בקשי עם מעט מים, אינו מחזיק נפח גדול כאלו היה קמח, ונמצא העשרון יותר, לפי שאם לא היה שאר מגבל היה נפחו גדול מעכשיו. ואם אינו מגבל יפה, שנתן בו מים הרבה, נמצא נפחו גדול משאלו היה קמח ונמצא עשרון חסר, שאם לא בשביל המים לא יהיה מלא. והלכה כרבי יהודה:

פרק ה - משנה ב

שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ. ארישא קאי דקתני ומשתמרות שלא יחמיצו, וקדם קמיצה משתעי. ושיריה ילפינן מקרא אחרינא דכתיב (שם ו) לא תאפה חמץ חלקם, אף חלקם של כהנים שהם שירי המנחה שנסארו מן הקמץ, אף זו לא תאפה חמץ. ובחמץ דוקא הזהרו על השירים, אבל מתר ללוש אותם בדבש ולטגנן בו **[ד]**: עריכתה. שמתעסק בה בידיים אחר לישא. וחיבין על כל אחת ואחת, לפי שנאמר לא תעשה חמץ, יכול לא יהא חיב אלא אחת, תלמוד לומר לא תאפה, אפיה בכלל היתה ולמה יצאת **[ה]**, להקיש אליה, מה אפיה מיחדת שהיא מעשה יחידי וחיבין עליה בפני עצמה, אף אני אביא לישתה ועריכתה וכל מעשה יחידי שבה, לאתויי קטוף שהוא מעשה יחידי וחיבין עליה בפני עצמה. וקטוף הוא שמחליק פניה במים, ואף על גב דלא מחזי כן מעשה:

פרק ה - משנה ג

מנחת סלת. המתנדב מנחה סתם, מביא סלת ושמן ולבונה, ובוללה וקומצה כמו שהיא קדם אפיה. ובדידה כתיב שמן ולבונה, וכל הני אחריני גמרי ממנחת סלת דכתיב בה נפש, דמשמע דכל מנחת יחיד טעונה שמן ולבונה: והחלות והרקיקין. למנחת מאפה תנור קרי החלות והרקיקין. דאי בעי חלות מיתי ואי בעי רקיקין מיתי: ומנחת כהנים. כהן שהתנדב אחת מחמשת מנחות הללו: מנחת כהן משיח. מנחת חבתין: גוי. מתנדב מנחה, כדילפינן מאיש איש, מלמד שהנכרים מביאין נדרים ונדבות כישראל: ומנחת נשים. אשה שהתנדבה מנחה: ומנחת נסכים.

לא בעי לבונה, דשמן נאמר בה ולא לבונה: **ולחם הפנים**. כתיב ביה (ויקרא כד) ונתת על המערכת לבנה זכה, ולא כתיב ביה שמן: **שתי החלות**. של עצרת, לא הזכר בהן לא שמן ולא לבונה: **מנחת חוטה ומנחת קנאות**. בהדיא כתיב בהו (שם ה) לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה:

פרק ה - משנה ד

וחיב על השמן. אם נתנו על מנחת חוטה או על מנחת קנאות {ד}: **נתן כלי**. שיש בו שמן: **על גבי כלי**. של מנחת חוטה {ט}: **לא פסלה**. ולא אמרינן הרי עבר על מה שכתוב בתורה לא ישים עליה שמן, שלא הזכירה תורה אלא שלא יתן השמן לתוך הסלת או לתוך הקמח {י}:

פרק ה - משנה ה

טעונות הגשה. בחדה של קרן דרומית מערבית, כדכתיב (שם ב) והגישו אל המזבח: **והחלות והרקיקין**. מנחת מאפה תנור: **מנחת כהנים**. שהיא כלה כליל: **וכל שאין בהם קמיצה**. להתיר השירים מן המנחה לכהנים, אין בהן הגשה. ואין הלכה כרבי שמעון:

פרק ה - משנה ו

לג ואשם מצרע. כתיב בהו והניף: **והבפורים כדברי רבי אליעזר בן יעקב**. גרסינן. כלומר, דשמעין ליה בעלמא דאמר בפורים טעונים תנופה {יג}, והלכה כמותו: **ואמורי שלמי יחיד וחזה ושוק שלהן**. בהדיא כתיב בהו (ויקרא י) שוק התרומה וחזה התנופה על אשי החלבים יביאו להניף: **אחד שלמי אנשים ואחד שלמי נשים**. טעונים תנופה: **בישראל אבל לא באחרים**. מפרש בגמרא דהכי קאמר, אחד אנשים ואחד נשים קרבן טעון תנופה, ותנופה עצמה בישראל, אבל לא בידי נשים, דהכי תניא, בני ישראל מניפין ואין הגוים מניפין, בני ישראל מניפין ולא בנות ישראל:

מְנִיפּוֹת **[יד]** : שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְכַבְשֵׁי שְׁלָמִים שֶׁל עֶצְרַת. הַבָּאִים בְּגִלְל הַלֶּחֶם. כְּתִיב בְּהוּ (שֵׁם כג) וְהִנִּיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים, וְלֹא עַל מִמֶּשׁ, אֲלֹא סָמוּךְ לָהֶם **[טו]**, כְּבָשִׂים בְּצַד הַלֶּחֶם, כְּדַבְרֵי רַבִּי בְּבִרְיָתָא. וְכֵן הַלְכָה : שְׁנֵאמַר. [בַּמְלוּאִים] (שְׁמוֹת כ"ט) אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם, וּמֵהוֹנֵף וְהוֹרֵם דְּמְלוּאִים יִלְפִינן שְׁאָר תְּנוּפּוֹת. תְּנוּפָה, מוּלִיד וּמְבִיא. תְּרוּמָה, מַעֲלָה וּמוּרִיד : תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח. כְּלוּמַר, אִף בְּמִזְרָח שֶׁל מִזְבֵּחַ **[יז]** יְכוּל לְהִנִּיף, וְכָל שְׁכֵן בְּמַעֲרְבוֹ דְּקָרוֹב יוֹתֵר לְהִיכֹל : וּתְנוּפּוֹת קוֹדְמוֹת לְהַגְשׁוֹת. בְּתַחֲלָה מִנִּיף וְאַחַר כֵּן מַגִּישׁ. וּבְמִנְחַת הָעֹמֵר וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת אִירֵי דְטְעוּנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְשָׁה, וּכְתִיב בְּמִנְחַת קִנְאוֹת (בְּמִדְבָר ה) וְהִנִּיף אֶת הַמִּנְחָה לְפָנָי ה', וְהִדַּר וְהִקְרִיב אֹתָהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ :

פרק ה - משנה ז

שְׁלֹשָׁה מִיָּנִין. שְׁלָמֵי יָחִיד, וְשְׁלָמֵי צְבוּר שֶׁהֵם כְּבָשֵׁי עֶצְרַת, וְאֲשֵׁם מְצָרַע. שְׁלֹשָׁה מִיָּנִים הִלְלוּ טְעוּנוֹת בֵּין שְׁלֹשָׁתָן שְׁלֹשׁ מְצוֹת, סְמִיכָה, תְּנוּפָה חַיִּים, תְּנוּפָה שְׁחוּטִים : שְׁתֵּים. מְצוֹת מִן הַשְּׁלֵשׁ יֵשׁ בְּכָל מִין וּמִין, וְהַשְּׁלִישִׁית אֵין בָּהֶם. דָּאִין בְּכָל מִין אֲלֹא שְׁתֵּים : שְׁלָמֵי יָחִיד. כְּתִיב בְּהוּ סְמִיכָה בְּוִיקְרָא : וּתְנוּפָה שְׁחוּטִים. בְּחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֶהוּ, בְּצוֹ אֶת אֶהְרוֹן : שְׁלָמֵי צְבוּר. כְּתִיב בְּהוּ תְּנוּפָה חַיִּים, וְהִנִּיף הַכֹּהֵן אֹתָם דְּהִינּוּ חַיִּים, וּתְנוּפָה שְׁחוּטִים, בְּחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֶהוּ, דִּילְפִינן (מִקְדָּשִׁי) [מִשְׁלָמִי] יָחִיד. אֲבָל סְמִיכָה לֹא בָּעוּ, דְּהִלְכְתָּא גְמִירֵי לֵה דָאִין בְּכָל קְרָבְנוֹת צְבוּר אֲלֹא שְׁתֵּי סְמִיכוֹת בְּלִבָּד, סְמִיכָה שֶׁל שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְשֶׁל פֶּר הָעֵלֶם דְּבַר שֶׁל צְבוּר : אֲשֵׁם מְצָרַע. כְּתִיב בֵּיה תְּנוּפָה חֵי, כְּדַכְתִּיב וְהִנִּיף הַכֹּהֵן אֹתָם, בְּפָרְשַׁת זֹאת תִּהְיֶה. וּסְמִיכָה, דָּאִי אֲפֹשֶׁר לְקָרְבֵן יָחִיד שְׁלֹא יִסְמוּךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קְרָבְנוֹ : אֲבָל לֹא תְנוּפָה שְׁחוּט. דְּמַעֲט רַחֲמָנָא גְבִי שְׁלָמֵי יָחִיד, (וִיקְרָא ז) אֶת הַחֻזָּה לְהִנִּיף אֹתוֹ. אֹתוֹ, לְמַעוּטֵי אֲשֵׁם שֶׁל מְצָרַע שְׁאִינוֹ טְעוֹן תְּנוּפָה שְׁחוּט :

פרק ה - משנה ח

מְרַחֶשֶׁת עֵמְקָה. דְּכַתִּיב (וִיקְרָא ז) וְכָל נַעֲשָׂה בְּמִרְחֶשֶׁת, בְּתוֹכָהּ מְשַׁמַּע, אֲלֹמָא יֵשׁ לָהּ תוֹךְ : וּמַעֲשִׂיָהּ רֹחֲשִׁין. שְׁהַשְּׁמֹן נַע וְנָד בְּתוֹכָהּ. לְשׁוֹן הַרֹמֵשׁ עַל הָאֲרֶץ דְּמִתְרַגְּמִינָן דְּרַחֲשִׁי. וְיֵשׁ שְׁגוּרְסִין וּמַעֲשִׂיָהּ רַבִּין, כְּלוּמַר שְׁלִישִׁתָּהּ רַבָּה : וּמִחֲבַת צָפָה. דְּכַתִּיב (שֵׁם) עַל מַחֲבַת, מְשַׁמַּע עֲלֶיהָ וְלֹא בְּתוֹכָהּ, אֲלֹמָא אֵין לָהּ תוֹךְ : צָפָה. שְׁאִינָה עֵמְקָה אֲלֹא שׁוּלְיָהּ צָפִין אֲצֵל אוּגְנִיָּה. כְּמוֹ צָר

על פני המים: **ומעשיה קשים**. שהעסה שמטגנים בה לישתה קשה כדי שלא תשפך לחוץ, שהרי הכלי אין לו שפה:

פרק ה - משנה ט

כפח. מקום שפיתת קדרה אחת. ופעמים שמסיקים אותו ואופין בו עסה: **רעפים**. טוול"ש בלע"ז. עשויין מחרס ומסיקין אותן בכבשן: **ויורות הערבין**. כמין גמא העשויה בקרקע וטוחה בטיט, ומסיקין אש בתוכה עד שתתלבן, ואופים בה עסה: **אם רצה יביא מעשה כפח**. דכפח מין תנור הוא. ואין הלכה כרבי יהודה: **מנחת מאפה**. כתיבי בה חלות ורקיקים: **לא יביא מחצה חלות**. דכל מנחות באות עשר עשר, וזה לא יביא חמש חלות וחמש רקיקין, אלא או הכל חלות או הכל רקיקין: **מפני שהוא קרפן אחד**. ששניהם כתובים במנחה אחת, הלכך יכול להביא מחצה ממין זה ומחצה ממין זה. ואין הלכה כרבי שמעון:

פרק ו

פרק ו - משנה א

אלו מנחות נקמצות. מנחת סלת נקמצת עסה, ומנחת מחבת ומרחשת וחלות ורקיקים דהינו מאפה, פותתן לאחר אפיתן. ובמנחת סלת כתיבה קמיצה בהדיא, ובאינדך כתיב אזכרה, ואזכרה הינו קמץ: **מנחת גוים או נשים**. שהתנדבו אחת מאלו: **מנחת העמר**. אזכרה כתיב בה: **מנחת חוטה וקנאות**. כתיב בהו קמיצה: **מנחת חוטה של כהנים נקמצת**. אף על גב דמנחת כהן נשרפת כלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל מנחת כהן כליל תהיה, מפל מקום בעיא קמיצה: **והקמץ קרב לעצמו והשירים קרבין לעצמן**. אבל לתנא קמא אין מנחת כהן נקמצת אלא נקטרת כמות שהיא, דסבר כל מנחה ששיריה נאכלים נקמצת, ושאין שיריה נאכלים אינה נקמצת.

פרק ו - משנה ב

בזה יפה כח המזבח. לא הוי צריך למתני, דהא חזינו דבזה יפה כח המזבח ומלתא דפשיטא היא. אלא לאתויי המתנדב יין למזבח בלא קרבן, דלא תימא מזלפו על האשים על האש והוא נשרף וכלה ואין כח מזבח יפה בזה [ג], קא משמע לן דלא, אלא מנסכו כשאר נסכים ויורד לשיתין דהינו כמין שני נקבים שהיו במזבח ויורדים למטה עד היסוד [ד], כדי שיהיה כח המזבח יפה: ובזה יפה כח הכהנים. לאתויי שתי הלחם של עצרת אם הביאום בפני עצמן [ו] בלא כבשים, דלא תימא לשרפה עומדות ולא לאכילה כיון שלא קרבו כבשים שמתירים אותם, קמשמע לן דבזה יפה כח כהנים לעולם, דלאכילה עומדות ולא לשרפה:

פרק ו - משנה ג

הנעשות בכלי. כגון מנחת מרחשת ומחבת שהן נעשות בכלי: טעונות שלש מתנות שמן. למעוטי מנחת מאפה תנור [ז] שאינה טעונה יציקה [ח]: ומתן שמן בכלי קודם לעשייתו. תחלה נותן שמן בכלי שרת ונותן סלת עליו, דכתיב במנחת מרחשת (ויקרא ב) סלת בשמן תעשה, כלומר תנתן, אלמא דטעונה מתן שמן קודם לעשייתה, ובמנחת מחבת כתיב בלילה ויציקה ולא כתיב בה מתן שמן בכלי תחלה, ובמרחשת כתיב מתן שמן ולא כתיב בה יציקה ובלילה. ונמרין הך מהך, נאמר קרבנד במרחשת ונאמר קרבנד במחבת. וכיצד הוא עושה, נותן שמן תחלה בכלי שרת, ונותן עליו את הסלת, ונותן עליה שמן ובוילן [ט], הרי מתן שמן בכלי ובלילה, ולשה במים ואופה בתנור ופותתה ויוצק עליה שמן אחר פתיחה [י], וזו היא יציקה, הרי שלשתן. וקומץ ומקטיר את הקמץ, והשאר נאכל לכהנים: והחלות בוללן דברי רבי. השתא מירי במנחת מאפה תנור שהיא באה חלות או רקיקים [יא], וכתיב בה (שם) סלת חלות מצת בלולת בשמן. רבי סבר חלות בלולות כתיב, שבוילן כשהן חלות. ורבנן סברי סלת בלולה כתיב, מלמד שנבללת כשהיא סלת. והלכה כחכמים: החלות טעונות בלילה והרקיקים משוחים. דכתיב חלות בלולות, ולא רקיקים בלולים. רקיקים משוחים, ולא חלות משוחות: כיצד מושחן כמין כי. יונית, שהיא כמין ט' [יד] שלנו, כהפרשת גודל ושל

פרק ו - משנה ד

כל המנחות הנעשות בכלי. הקא לאו למעוטי מנחת מאפה תנור אתא, דכתיב (ויקרא ב) פתות אתה פתים וגו' מנחה, לרבות כל המנחות לפתיתה. אלא למעוטי שתי הלחם ולחם הפנים {טו}, שאין טעונים פתיתה: כופל אחת לשנים. דכתיב פתות אתה פתים. פתות הינו שנים, דכיון דנשבר הינו שתי חתיכות, פתים מרבינו שפתיקה החתיקה לשתי חתיכות דהינו ארבע. יכול יעשנה פרוורים, תלמוד לומר אתה פתים, ולא פתיתה לפתיתים. וכלן פתיתין פזיתים, דסיפא דמתניתין לאו רבי שמעון קאמר ליה אלא דברי הכל היא, דלאחר שעשה פתיתין פזיתים כופל כל זית לשנים ושנים לארבעה: מכפלה. לא היה מכפלה לארבעה, אלא לשנים. דלא כתיב בה אלא מנחת פתים ולא פתות: רבי שמעון אומר כו'. ואין הלכה כרבי שמעון:

פרק ו - משנה ה

שיפה. שמשפסף החטה בין ידו לכלי כדי שתהא נוחה להשיר קלפתה: בעיטה. שבוטע בעבי אגרופו או בעבי פס ידו. והיה שף אחת ובוטע שתיים, שף שתיים ובוטע שלש, וחוזר ועושה כסדר הזה עד שגומר חמש מאות בעיטות לשלש מאות שיפות: הכי גרסינן רבי יוסי אומר בבבא. כלומר, שיפה ובעיטה בבבא ולא בחטין. ואין הלכה כרבי יוסי: עשר עשר חלות. ומנחת סלת נמי אף על גב דקדם אפיה נקמצת, אפלו הכי עשר חלות היא באה {יט}: לחם הפנים. בהדיא כתיב ביה שתיים עשרה חלות: וחבתי כהן גדול. נאמר בלחם הפנים חק עולם ונאמר בחבתי כהן גדול חק עולם, מה להלן שתיים עשרה חלות, אף כאן שתיים עשרה חלות, ומקריבין מהן שש חלות בבקר ושש חלות בערב: חוץ מחלות תודה שהן באות עשר. כדבעינן למימר טעמא לקמן באידך פרקין. ואין הלכה כרבי מאיר:

העמר היה בא עשרון משלש סאין. מנחת העמר שמביאין ממחרת הפסח היו קוצרין שלש סאין דהינו איפה שערים, וטוחנין אותו, ומניפין אותו בנפה שלש עשרה פעמים עד שמעמידים סלתו על עשרון שהיא עשירית האיפה. וטעמא דבעי עשרון של עמר שלש סאים של שערים, כיון דמתבואה חדשה הוא ושל שערים יש בהן סבין הרבה וסלת מעט ולא אתי עשרונו מבחר אלא משלש סאין: שתי הלחם שני עשרונים משלש סאין. כיון דמחטים קאתו, אף על גב דמתבואה חדשה אתין, דבעצרת תבואה של חטין חדשה היא, אפלו הכי שני עשרונים מבחרים אתו משלש סאין: לחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. דהכי כתיב (ויקרא כד) שתי הלחם חלות שני עשרונים והיה החלה האחת: מעשרים וארבע סאים. כיון דמחטין אתו ומתבואה ישנה, נפיק עשרון מבחר מסאה:

היה מנפה בשלש עשרה נפה. זו למעלה מזו [כא]. וכל זה למצוה אבל לא לעכב, שאם הביא עמר עשרון מארבע סאין או שהביאו משני סאין, לא פסל [כב]: רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. דאפלו לכתחלה לא נתנו חכמים קצבה מכמה סאין חטין או שערין מביאין עמר ושתי הלחם ולחם הפנים, אלא רואין בסלת שתהא מנפה כל צרפה ודיו. ואין הלכה כרבי שמעון:

התודה. חמש סאין ירושלמיות שהן שש מדבריות. חמש סאין של

יְרוּשָׁלַיִם הֵן שֵׁשׁ מֵאוֹתָן שֶׁהָיוּ בַּמִּדְבָּר בְּיַמֵּי מֹשֶׁה. שֶׁהוֹסִיפוּ עַל הַמִּדְּבָה
 שֶׁהִיָּתָה בְּיַמֵּי מֹשֶׁה שְׁתּוֹת. דְּקִיָּמָא לָן מוֹסִיפִין עַל הַמִּדּוֹת וְאִין מוֹסִיפִין
 יוֹתֵר מִשְׁתּוֹת. וְאוֹתוֹ שְׁתּוֹת הוּא שְׁתּוֹת מִלְּבַר **[א]**: **שְׁתֵּי אֵיפּוֹת**. כְּלוֹמֵר,
 הֵנָּה שֵׁשׁ סָאִין הֵם שְׁתֵּי אֵיפּוֹת, שְׁהֵם עֲשָׂרִים עֲשָׂרוֹן, שֶׁהָרִי בְּכָל אֵיפָה
 עֲשָׂרָה עֲשָׂרוֹנוֹת: **עֲשָׂרָה לְחֻמֵּץ**. עֲשָׂרָה עֲשָׂרוֹנִים לְעֶשֶׂר חֲלוֹת חֻמֵּץ
 שֶׁבַּתּוֹדָה: **רְבוּכָה**. חֲלוּטָה בְּמִים רוֹתְחִין קְרוּיָה רְבוּכָה. וְרַמְבַּ"ם פִּרְשׁ
 רְבוּכָה, מְרַבָּה בְּשֶׁמֶן וּקְלוּיָה בּוֹ, לְפִי שֶׁהִיָּה בָּהּ שֶׁמֶן כְּנֶגֶד הַחֲלוֹת
 וְהַרְקִיקוֹן: **נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנוֹת וּשְׁלִישׁ לְכָל מִין וּמִין**. שֶׁבַּמִּצָּה: **שְׁלֹשׁ
 חֲלוֹת לְעֲשָׂרוֹן**. דִּהְוָה לְהוֹ עֶשֶׂר חֲלוֹת לְשְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנוֹת וּשְׁלִישׁ: **בַּמִּדְּבָה
 יְרוּשָׁלַמִית**. שֶׁלֹּא הָיוּ בָּהּ עֲשָׂרוֹנוֹת אֶלָּא קִבִּים, הוּי הֵנָּה חֲמֵשׁ סָאִין שְׁלֹשִׁים
 קִבִּין. שֶׁהִסָּאָה שְׁשָׁה קִבִּים. וּבִגְמָרָא בְּבִרְיָתָא מִיְתֵי מַגְזָרָה שָׁוָה שְׁכָל מִין
 וּמִין מֵאֲרַבְעָה מֵינִים שֶׁבַּתּוֹדָה הָיוּ בְּאֵים עֶשֶׂר חֲלוֹת, וְאָמְרוּ, נֶאֱמַר כָּאֵן
 וְהַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל קִרְבָּן תְּרוּמָה לֵה', וְנֶאֱמַר בְּתְרוּמַת מַעֲשֵׂר ^[מִמֶּנּוּ]
 תְּרוּמָה לֵה', מָה לְהֵלֵן אֶחָד מַעֲשֵׂר אֶף כָּאֵן אֶחָד מַעֲשֵׂר. וְלִמְדֵנוּ שֶׁמִּין אֶחָד
 שֶׁל חֻמֵּץ הִיָּה עֲשָׂרָה עֲשָׂרוֹנִים כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה מֵינִים שֶׁל מִצָּה, מִדְּכָתִיב ^[וַיִּקְרָא]
 עַל חֲלוֹת לֶחֶם חֻמֵּץ, אָמְרָה תּוֹרָה כְּנֶגֶד חֻמֵּץ הִבֵּא מִצָּה **[ב]**:

פרק ז - משנה ב

הַמְלוּאִים. שֶׁהָיוּ בְּיַמֵּי מֹשֶׁה. כְּשֶׁנִּתְחַנְּדָה אַהֲרֹן וּבְנָיו לְכַהֵנָה: **הָיוּ בְּאֵים
 כַּמִּצָּה שֶׁבַּתּוֹדָה חֲלוֹת וְרִקִּיקִים וְרְבוּכָה**. דְּכָתִיב בַּמְלוּאִים (שם ה) וּמִסַּל
 הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' לֶקַח חֲלוֹת מִצָּה אַחַת וְחֲלוֹת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרִקִּיק
 אֶחָד, חֲלוֹת מִצָּה אֵלוֹ חֲלוֹת, וְחֲלוֹת לֶחֶם שֶׁמֶן זֶה רְבוּכָה דְמוֹסִיף בָּהּ שֶׁמֶן
 כְּנֶגֶד חֲלוֹת וְרִקִּיקִים **[ג]**, וְרִקִּיק זֶה רִקִּיק: **נְזִירוֹת**. לְחֻמֵּי נְזִיר, שֶׁנֶּאֱמַר
 (בַּמִּדְבָּר ו) וְסַל מִצּוֹת סִלַּת חֲלוֹת בְּלוּלַת בְּשֶׁמֶן וְרִקִּיקִי מִצּוֹת מְשַׁחִים בְּשֶׁמֶן.
 וְרְבוּכָה לֹא הִזְכִּיר שֵׁם: **שְׁתֵּי יָדוֹת**. שְׁנֵי חֲלָקִים שֶׁל מֵינֵי מִצָּה שֶׁבַּתּוֹדָה הָיוּ
 בְּנְזִירוֹת, וּכְדַמְפָּרֵשׁ וְאֵזִיל: **נִמְצְאוּ**. לְנְזִירוֹת: **עֲשָׂרָה קִבִּין**. שֶׁהָרִי בְּשְׁלֹשָׁה
 מֵינֵי מִצָּה שֶׁבַּתּוֹדָה הָיוּ חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר קִבִּין, וְהוּי לְהוֹ עֲשָׂרָה שְׁנֵי יָדוֹת שֶׁל
 חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר: **שֶׁהֵן שֵׁשׁ עֲשָׂרוֹנוֹת וְעֲדוּיִן**. כְּלוֹמֵר, עוֹד שְׁנוּסָף עֲלֵיהֶן. שֶׁהָרִי
 הָיוּ שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים וּשְׁלִישׁ לְכָל מִין כְּדֹאֲמָרוֹן לְעִיל גְּבִי מִצָּה שֶׁבַּתּוֹדָה,
 נִמְצָא לְשְׁנֵי מֵינִים שֶׁשָּׁה עֲשָׂרוֹנוֹת וּשְׁנֵי שְׁלִישֵׁי עֲשָׂרוֹן, וְהִיָּנוּ דְקִאֲמַר שֶׁשָּׁה
 עֲשָׂרוֹנוֹת וְעֲדוּיִן: **וּמִכְּלָן**. מִכָּל אֲרַבְעָה מֵינִים שֶׁבַּתּוֹדָה הָיוּ הַכַּהֲנִים נוֹטְלִים
 אֶחָד מִעֲשָׂרָה תְּרוּמָה: **שֶׁלֹּא יִטַּל פְּרוֹס**. שְׁבוֹר וְחֲתוּד: **שֵׁיִהִיו כָּל הַקְּרִבָּנוֹת
 שְׁוִין**. הַמֵּינִים יְהוּ שְׁוִין, עֲשָׂרָה חֲלוֹת לְכָל מִין: **שֶׁלֹּא יִטַּל תְּרוּמָה מִקְּרִבָּן
 עַל חֲבֵרוֹ**. שְׂאֵם הָיָה מִמֶּיִן זֶה חֲמִשָּׁה וּמִמֶּיִן זֶה חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר, נִמְצָא מִפְּרִישׁ
 מִזֶּה עַל זֶה:

השוחט את התודה בפנים. לפנים מן העזרה: ולחמה חוץ לחומה. בגמרא מוקמינן לה חוץ לחומת בית פאגי. רבותי פרשו חוץ לחומה החיצונה של ירושלים. [אבל חוץ לעזרה קדוש]. ואף על גב דכתוב (ויקרא ז) והקריב על זבח התודה חלות, דמשמע לכאורה שיהא הלחם אצלה בשעת זביחה, לא דרשינן על בסמוך {ו}. ורמב"ם גורס בית בגי. ומפרש שהוא מקום קרוב לחר הבית אלא שהוא חוץ לחומת הר הבית ושם אופים המנחות {ז}. ועל שם כך היו קורים לו בית בגי. לשון פת בג המלך: **עד שלא קרמו בתנור**. לאו לחם נינהו. אלא עסה בעלמא: **שחטה**. על מנת לאכלה חוץ לזמנה, קדש הלחם ונפגל. על מנת לאכלה חוץ למקומה, קדש הלחם ונפסל. וטעמא דקדש הלחם, משום דפסולו בקדש, וקימא לן כל שפסולו בקדש הקדש מקבילו: **שחטה ונמצאת טרפה לא קדש הלחם**. דפסולו קדם שחיטה הוא: **שחטה ונמצאת בעלת מום רבי אליעזר אומר קדש**. בגמרא מוקי לה בדקין שבעין, דבכי האי מוקא סבר רבי אליעזר דאם עלו לא ירדו הואיל ואין מומן נכר {ח}, הלכך קדש הלחם. ואין הלכה כרבי אליעזר: **שלא לשמה**. לא קדש הלחם, דכתוב (ויקרא ז) על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמיו, על זבח שנוזח לשם תודת שלמיו: **וכן איל המלואים**. לפי שהן היו תחלה לכל הקרבנות נקט איל המלואים. והוא הדין לאיל נזיר, דמלואים כקרבן יחיד הן חשובים:

נסכים שקדשו בכלי. לאו דוקא בכלי {י}. שאין נסכים מתקדשים לפסל ביוצא ובלינה {יא} ואף על פי שקדשו בכלי, אלא בשחיטת הזבח, דכתוב זבח ונסכים, הנסכים תלויים בזבח: **ונמצא הזבח פסול**. שנפסל בזריקה. דאלו בשחיטה נפסל, לא קדשו נסכים {יב}: **אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו**. בנסכים של צבור מוקמינן לה למתניתין, משום דלב בית דין מתנה עליהם, אם הצרכו לזבח זה הצרכו ואם לאו יהיו לזבח אחר. אבל בנסכים של יחיד אין כשרים לזבח אחר {יד}. ואפלו נסכים של צבור אין קרבים עם זבח אחר אלא אם כן היה אותו זבח זבוח כשנפסל הזבח הראשון, אבל אם לא היה זבוח בשעה שנפסל הזבח הראשון, אין קרבים עם הזבח האחר. ומתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, יקרבו עמו, במה דברים אמורים שהיה זבח זבוח באותה שעה, אבל אם לא היה זבח זבוח

באותה שעה נעשה כמו שנפסלו בלינה ופסולים [טו]. והכי מפרשא מתניתין בגמרא. וכל זמן שלא נתקדשו נסכים בכלי אף על פי שנשחט הזבח יכולים להקריב נסכים אפלו אחר כמה ימים, דקיימא לן מביא אדם קרבנו היום ונסכו אפלו אחר כמה ימים, בין נסכים של יחיד בין נסכים של צבור. וכן מצרע מביא אשמו היום ולג שמן שלו לאחר כמה ימים: **ולד תודה**. שהפריש תודה מעברת וילדה: **וכן המפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה אינה טעונה לחם**. הראשונה, אם נמצאת לאחר הקרבת שניה. וכן שניה אם נמצאת הראשונה קדם הקרבתה והקריב ראשונה, שוב אין השניה טעונה לחם: **חליפתה**. הינו המפריש תודה ואבדה והפריש אחרת תחתיה: **תמורתה**. כגון שעומדת בעין ואומר זו תמורת זו, וכתוב (ויקרא כז) והיזה הוא ותמורתו יהיה קדש:

פרק ז - משנה ה

יביא היא ולחמה מן החליו. ולא מן המעשר. דכיון דאמר הרי עלי הוי ליה דבר שבחובה, וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החליו: ואם אמר הרי עלי תודה מן החליו ולחמה מן המעשר יביא היא ולחמה מן החליו. דלחם נגרר אחר תודה, וכיון דאמר הרי עלי תודה מן החליו בעל כרחיה איחייב ליה בלחם, הלכך האי דמהדר ואמר לחמה מן המעשר לאו פלוס הוא [טז]: **תודה מן המעשר ולחמה מן החליו יביא**. כלומר יביא כמו שנדר. ולא חובה, דכל שכן אם יביא שניהם מן החליו דשפיר עבד. אלא אם רצה להביא כמו שנדר יביא: **ולא יביא**. הלחם: **מחטי מעשר שני**. עצמו, דלחם דומיא דשלמים בעינן, מה שלמים ממעות מעשר שני [יז] ולא ממעשר שני עצמו, אף לחם כן:

פרק ז - משנה ו

מה פסח שהוא בא בחובה אינו בא אלא מן החליו. דפסח מצרים לא בא אלא מן החליו, שעדין לא היתה להם שום תבואת מעשר שני, שאין מעשר אלא משונכנסו לארץ, ומה פסח מצרים לא בא אלא מן החליו, אף פסח דורות אינו בא אלא מן החליו, שהרי הוא אומר (שמות יג) ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה, שיהו כל עבודת החדש הזה כזה של מצרים [יט]: **אף כל דבר שבחובה**. נמי כו'. לפיכך, האומר הרי עלי תודה או שלמים, הואיל והן באים חובה, דקאמר הרי עלי, לא יביא אלא מן

החלין: והנסכים. אפלו אמר הרי עלי להביא ממעשר, לא יביא אלא מן החלין. דכי שרא רחמנא לאתויי שלמים ממעשר הני מלי שלמים גופיהו דבגי אכילה ניהו, אבל נסכים דכליל הם לא יביאו מן המעשר [כא]:

פרק ח

פרק ח - משנה א

כל קרבנות. מן החדש ומן הישן. במנחות קאמר [א]: **שאינן באים אלא מן החדש.** בעמר כתיב (ויקרא כג) מנחה חדשה [ב], ובשתי הלחם כתיב (שמות לד) בכורי קציר חטים: **ומן הארץ.** בעמר כתיב (ויקרא כג) כי תבאו אל הארץ וגוי וקצרתם את קצירה, ובשתי הלחם כתיב (שם) ממושבתיכם תביאו לחם: **מכמס וזוניחה.** שמות של מקומות הן: **אלפא לסלת.** סלת שלהן ראשון ומבחר לכל הסלתות. כאל"ף זו שהיא ראשונה לכל האותיות: **אלפא.** זו אל"ף בלשון יוני: **שניה להן.** קרובה סלתה להיות משבחת כסלת מכמס וזוניחה: **חפרים בבקעה.** שתי חפרים הן, אחת בהר ואחת בבקעה, ואותה שבבקעה היא שסלת שלה משבחת: **כל הארצות.** של ארץ ישראל היו פשרות, אלא שמכאן היו מביאים:

פרק ח - משנה ב

אין מביאין. עמר ושתי הלחם [ה]: **לא מבית הזבלים.** משדה שצריכה לזבל, דשמא לא נזדבלה כל צרכה ונמצאו פרותיה כחושים. אי נמי, לפי שהזבל מבאיש ומפסיד טעם הפרי: **ולא מבית השלחים.** ארץ צמאה למים שפרותיה כחושין: **לא מבית האילן.** מתבואה שבין האילנות. שהאילנות הגדלים שם יונקים הקרקע ומכחישים הזרעים: **נרה.** חורש לשון נירו לכם ניר (ירמיה ד): **ובשניה זורעה.** בגמרא מסיק, דשנה ראשונה הוא נר כלה וזרע חציה ומניח חציה ניר. וכן בשניה חורשה כלה וזרע החצי שלא זרע אשתקד, והחצי שזרע אשתקד מניחו ניר. וכן בכל שנה

זורע ניר של אשתקד: **פיצד בודק**. הסלת אם מנפה כל צרפה אם לאו:
עלה בידו אבק. קמח דק, וגרוע הוא: **עד שיניפנה**. בנפה לעבר האבק דק
שנשאר בה: **ואם התליעה**. הסלת או החטה: **פסולה**. והוא שהתליעה
ברבה {ז}. וילפינו לה לקמן סוף פרקין מדכתייב (במדבר כח) תמימים יהיו
לכם ומנחתם. תמימים יהיו לכם ונספיהם. שיהיו גם כן המנחות
והנסכים
תמימים:

פרק ח - משנה ג

תקועה. עיר ששמה תקועה, כדכתיב (שמואל ב יד) וישלח יואב תקועה:
אלפא לשמן. השמן שלה ראשון ומבחר לשמנים. כאל"ף זו שהיא
ראשונה לאותיות: **אנפיקנון**. שמן העשוי מזיתים שלא הביאו שליש
בשולן, והוא מר מאד: **שנשרו במים**. שהמים מקלקלים את השמן:

פרק ח - משנה ד

שלשה זיתים. שלש פעמים בשנה מלקטים את הזיתים {יב}. ובהן שלש
שמנים, בכל פעם יש שלשה מינים שמן: **הזית הראשון**. פעם ראשונה
שמלקט: **מגרורו בראש הזית**. מלקט גרגרים שהן בראש הזית, שהן
מתבשלים תחלה לפי שהחמה זורחת עליהן ומבשלתן: **לתוך הסל**.
ומסתגן ויוצא, והכלי תחת הסל לקבל השמן: **רבי יהודה אומר סביבות**
דפני הסל. נותן את הזיתים והשמן זב דרך הדפנות ונופל לשולי הסל
ומשם מסתגן ויוצא, ונמצא מזקק, שהפסלת נשאר מדבק בדפני הסל.
אבל לא יתנם בשולי הסל, מפני שמתערב בו שמן ושמרים ויוצאים
ונמצא שמן עכור. והשמן הזב מאליו בלא שום טעינה נקרא שמן ראשון
של הזית הראשון: **טען בקורה**. זיתים שבסל: **רבי יהודה אומר באבנים**.
ולא בקורה. שהקורה כבדה ומוציאה את השמרים: **חזו וטחן**. ברחים,
את הזיתים שתחת הקורה, וטוען אחר כך הקורה: **הראשון למנורה**.
דבעינון שמן זית זך: **והשאר כשר למנחות**. דלא כתיב בהו זך: **הזית**
השני. פעם שנייה כשמלקט את שנמצאים מבשלים עתה: **מגרורו בראש**
הגג. מלקט הגרגרין הסמוכים לגג. שזיתיהן היו סמוכים לגגותיהן {יג},
ואותן מתבשלים בשניה: **הראשון**. שיצא קדם טעינה, כשר למנורה:
הזית השלישי. שמתלקט פעם שלישית, אין מתבשלים לעולם כל צרפון,
שהן ענפים שתחת הגג שאין חמה מגעת בהם: **עוטנו**. לשון מעטן של

זיתים, שהיא הגמא שפניחים בה הזיתים כדי שיתעפשו שם. ולשון מקרא הוא, עטיניו [יד] מלאו חלב (איוב כא): שילקה. שיתעפש: ומנגבו בראש הגג. דמתוד שהוא צבור ומכנס במקום אחד ארבעה וחמשה ימים זב מאליו מהל שאינו יפה, לפיכך צריך לנגבו:

פרק ח - משנה ה

שוין. לאו לכל מלי שוין, דהא בכלהו תנן הראשון למנורה והשאר למנחות, אלא שוין למנחות קאמר. ומשום דקימא לו בכל מקום מבחר נדריד, שיביא מן המבחר, קא משמע לו השתא שהראשון שבשני והשני שבראשון שוין. שאם יש לו מנחה להביא ויש לו משניהם, מאיזה שירצה יביא. אבל אם יש לו משלישי שבראשון ומראשון שבשני, יביא מנחתו מראשון שבשני שהוא מבחר:

פרק ח - משנה ו

קרותים והטולים. שם מקומות הם: אליוסטון. יין מתוק מחמת השמש, שתלו הענבים בשמש למתקן. שמש בלשון יון יוסטון: יין ישן. שעברו עליו שנים עשר חדש, עובר אדמימותו, והכתוב אומר (משלי כג) אל תרא יין כי יתאדם, אלא בשעת אדמימותו מבחר הוא: לא מתוק. כשהוא מתוק מחמת עצמו. דאלו מחמת שמש, הא תנא רישא אליוסטון אם הביא כשר. פרוש אחר, תירוש שלא עברו עליו ארבעים יום. וראשון עקר [טו]: מן הדליות. מן הגפנים המדלות על גבי כלונסות וקנים גבוהים מן הארץ: אלא מן הרוגליות. מגפנים ששוכבות על גבי קרקע בין רגלי בני האדם, שאינן מדלות: העבודים. שנעבדו שתי פעמים בשנה. שחופרים סביבות הגפנים להפך בקרקע שבשרשיהן ועושין בהן גמות להשקותן, וזו היא עבודתן:

חצבים גדולים. שהפלים הגדולים פוגמים טעם היין: **כדי שיהא ריחו נודף.** כשהחבית מלאה, יוצא הריח לחוץ ואינו נודף: **קמחין.** כמין גרגרים דקים לבנים שעולים על פני היין דומין לקמח: **ומאמצעה.** משים ברזא באמצע החבית **(יח):** קנה. אמת המדה שהיתה רגילה להיות ביד הגזבר: **זרק את הגיד והקיש בקנה.** כלומר כשזרק היין הגיד של שמרים, שמתחילים השמרים לצאת, הקיש הגזבר בקנה שבידו ודחהו שלא יפנס בכלי שיש בו היין. ורבותי פרשו הקיש בקנה שבידו לרמוז אל מושד היין מן החבית שיסתם החבית בברזא, ולא היה אומר לו סתם, לפי שהדבור קשה ליין. והכי מפרש ליה בגמרא: **רבי יוסי ברבי יהודה אומר יין שעלו בו קמחין פסול.** ואין הלכה כרבי יוסי ברבי יהודה. וכל הני דאמרינן במתניתין שהם פסולים, בין בסלת בין בשמן בין ביין, אם עבר והקדישו מכין אותו מכות מרדות מדבריהם, כדון המקדיש בעל מום למזבח שהוא לוקה מן התורה, מדכתוב בבעל מום לא תקריבו, ואמרו בספרא, אין לא תקריבו אלא לא תקדישו. וכשם שהיו מביאים הסלת והיין והשמן ממקומות מבחרים ידועים כדתנן במתניתין, כך היו מביאים הקרבנות ממקומות ידועים, אילים ממואב, כבשים מחברון, עגלים משרון, גוזלות דהינו תורים ובני יונה מהר המלך:

פרק ט משנה א

שתי מדות. עשרון עשרון וחצי עשרון. שתי מדות של עשרון היו, אחת מודדים אותה גדושה, שהיתה קטנה ולא היתה מחזקת כשהיא גדושה אלא עשרון, כשעור חברתה כשהיא מחוקה. דרבי מאיר גמר מקרא דכתיב (במדבר כח) עשרון עשרון לכבש האחד, דשתי עשרונות היו שם, ואי שתיקו שוות הויה להו מדה אחת. אלא אחת מחוקה ואחת גדושה. גדושה שבה היה מודד לכל המנחות, מחוקה שבה היה מודד לחבתי כהן גדול **(א)**, וחכמים אומרים, לא היה שם אלא עשרון אחד, דכתיב (שם כט) ועשרון אחד לכבש האחד **(ב)**, ואותו עשרון מחוק היה, ובו היו מודדים לכל המנחות. והלכה כחכמים: **לא בשל שלשה לפי.** למנחת נסכים של

פֶּר דְּכִתִּיב בֵּיה (שם כח) וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִים לְפָר הָאֶחָד, לֹא הָיוּ מוֹדְדִין בְּמִדָּה אַחַת שֶׁתְּהֵא מַחֲזֶקֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים, שֶׁלֹּא הִיָּתָה שָׁם מִדָּה גְדוֹלָה מֵעֶשְׂרוֹן: **אֵלָּא מוֹדְדִין עֶשְׂרוֹנוֹת**. כָּל עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן בְּפָנָי עֲצָמוֹ: הִכִּי גִרְסִינָן חֲצֵי עֶשְׂרוֹן מָה הָיָה מְשַׁמֵּשׁ, שָׁבוּ הָיָה מוֹדְד לַחֲבַתֵּי כֹהֵן גְדוֹל. וְהִכִּי פְּרוּשָׁא, לַחֲבַתֵּי כֹהֵן גְדוֹל, מֵבִיא מִבֵּיתוֹ עֶשְׂרוֹן שָׁלֵם, וְחוֹצֵהוּ בְּחֲצֵי עֶשְׂרוֹן שְׁבַמְקֻדָּשׁ, וְלֹשׁ כָּל חֲצֵי עֶשְׂרוֹן בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְעוֹשֶׂה מִכָּל חֲצֵי עֶשְׂרוֹן שֵׁשׁ חֲלוֹת, שֶׁהֵן לְשָׁנֵי חֲצָאֵי עֶשְׂרוֹן שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חֲלוֹת, וְאוֹפָה כָּלן בִּיחַד, וְאַחַר כֵּן מַחֲלֵק כָּל חֲלָה לְשָׁנִים וּמְקָרִיב שָׁנִים עֶשֶׂר חֲצָאִין בְּבִקְרָה, וְשָׁנִים עֶשֶׂר חֲצָאִין בְּעֶרְב. וְקֹדֶם שִׁיקְרִיב פּוֹתֵת אוֹתָן לְפִתִּין כְּזֵית, וְכוֹפֵל כָּל פְּתִיתָה לְשָׁנִים, וְאִינוּ מִבְּדִיל. אֲבָל פְּתִיתָת כָּל שְׁאָר מְנַחוֹת אָף עַל פִּי שְׁפִתִין שְׁלֵהוֹן כְּזֵית, כּוֹפֵל אוֹתָן לְשָׁנִים וְשָׁנִים לְאַרְבָּעָה וּמִבְּדִיל, כְּדַתְנָן לְעִיל בְּפִרְקָא ו':

פרק ט - משנה ב

שְׁנֵתוֹת הָיוּ בַּהִין. לֹא הָיָה שָׁם אֶלָּא הִין, וּבּוּ הָיוּ סִימָנִים מִסְמְרוֹת אוּ פְּגִימוֹת: **עַד כָּאֵן לְפָר**. חֲצֵי הִהִין: **עַד כָּאֵן לְאֵיל**. שְׁלִישִׁית הִהִין: **וְעַד כָּאֵן לְכַבֵּשׁ**. רְבִיעִית הִהִין. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי אֶלְיָעָזָר: **וְכִי מָה הָיָה הִהִין מְשַׁמֵּשׁ**. שֶׁלֹּא הָיָה בְּמִקְדָּשׁ דְּבַר שִׁיְהִיָּה צְרִיךְ לְהִין שָׁלֵם, שֶׁלְעוֹלָם לֹא נִצְטָרְכוּ לְהִין אֶלָּא בְּשָׁמֵן הַמְשֻׁחָה בִּימֵי מֹשֶׁה וְאוֹתוֹ שָׁמֵן עֲדִין הוּא קָיָם וְעוֹמֵד, וְאִם כֵּן לֹא הָיוּ צְרִיכִים לְהִין: **אֵלָּא מִדָּה יִתְרָה**. הִיָּתָה שָׁם לְהַשְׁלִים הַשְּׁבַע מִדּוֹת **[ג]**: **לְמִנְחַת כֹּהֵן גְדוֹל**. הָיוּ לָהּ שְׁלֹשָׁה לֶגִין שָׁמֵן, לֵג וּמִחְצָה שְׁחָרִית וְלֵג וּמִחְצָה בֵּין הָעֶרְבִים:

פרק ט - משנה ג

רְבִיעִית מִים לְמִצְרַע. דְּכִתִּיב (ויקרא יד) וְשַׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלֵי חָרֶשׁ עַל מִים חַיִּים, לְמִים שְׁדָם הַצִּפּוֹר נִרְאָה בָּהֶם, וְשִׁעְרוּ חֲכָמִים רְבִיעִית הֵלֵךְ: **רְבִיעִית שָׁמֵן לְנֹזֵיר**. לְלַחֵם נֹזֵירוֹת **[ד]**. וְרְבִיעִית לֹא קָדִישׁ לְהִיּוֹת כְּלֵי שְׁרֵת מְשׁוּם רְבִיעִית מִים שֶׁל מִצְרַע, דְּהָא חוּץ הוּא **[ה]**. וְלֹא מְשׁוּם לַחֵם שֶׁל נֹזֵיר, דְּאִין לַחֵם שֶׁל נֹזֵיר קָדוֹשׁ אֶלָּא בְּשַׁחֲיִטַת הַזָּבַח. אֵלָּא מִפְּנֵי שֶׁבָּה הָיָה מוֹדְד לַחֲבַתֵּי כֹהֵן גְדוֹל רְבִיעִית שָׁמֵן לְכָל חֲלָה וְחֲלָה, שֶׁהֵן שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חֲלוֹת וְנִסְפִּיָּהוּן שְׁלֹשָׁה לֶגִין שָׁמֵן: **חֲצֵי לֵג מִים לְסוֹטָה**. דְּכִתִּיב (במדבר ה) וְלָקַח הַכֹּהֵן מִים קְדָשִׁים בְּכֵלֵי חָרֶשׁ, חֲצֵי לֵג מִים הָיָה מְמַלֵּא מִן הַכִּיּוֹר: **חֲצֵי לֵג שָׁמֵן לְתוֹזָה**. הִלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, וְכֵן רְבִיעִית שֶׁל נֹזֵיר. וְחֲצֵי לֵג

נמי לא משום חצי לג מים של סוטה (ו) וחצי לג שמן של תודה (ז) הוא דקדוש להיות כלי שרת. אלא מפני שבו מחלק חצי לג שמן לכל נר ונר של מנורה (ח): אין לה אלא לגה. לג אחד לכל ששים עשרון. ואין הלכה פרבי אליעזר בן יעקב: ששה לגים לפר. דהינו חצי ההין, כדכתיב (שם ט) בלול בשמן חצי ההין (י). וארבעה לאיל, דהינו שלישיית ההין. ושלשה לכבש, דהינו רביעית ההין, שההין שנים עשר לגין (יא): מחצי לג לכל נר. שצריך שיתן בה מדתה שתהא דולקת והולקת מערב עד בקר. ושערו חכמים חצי לג שמן לילי תקופת טבת הארפים. וכן היה נותן בכל נר בכל לילה (יב). ואם כבתה, נפסלה אותה פתילה והשמן מלהדליק בהן עוד, אלא מסירן ונותן חצי לג שמן אחר ופתילה חדשה ומדליק:

פרק ט - משנה ד

מערבין נספי פרים. מנחת נספי פר במנחת נספי איל. לפי שבלילת שתיהן שנה, שני לגים לעשרון (יג). דהא תנו לעיל ששה לגים לפר, וסלת הוי להו שלשה עשרונים כדכתיב (שם) והקריב על בן הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן חצי ההין, דהינו ששה לגין. ולאיל ארבעה לגין, וסלת שני עשרונים לאיל: נספי כבשים. שלשה לגין לעשרון, דכתיב עשרון אחד לכבש האחד, וכתיב בלול בשמן כתיבת ההין, דהינו שלשה לגין: ושל היום בשל אמש. אם הביא אמש זבחו בלא נסכים. דקימא לן אדם מביא זבחו היום ונסכיו מכאן ועד עשרה ימים. ואם היום הביא קרבן אחד ושני נסכים עמו, אחד בשבילו ואחד בשביל של אמש, מערבין יחד אם הקרבנות שוין, שהיו שניהם כבשים או אילים [או פרים] או פר ואיל: אבל אין מערבין נספי כבשים בנספי פרים ואילים. לפי שמנחת פר ואיל חרבה היא לגבי כבשים, ובולעת הימנה, ונמצאת של כבש חסרה וזו יתרה (טו): ואם בללן. שכבר הלכה מצות שמנן: כשרות. כרבנן דפליגי עליה דרבי יהודה בהקומץ רבה ואמרי רב שנתערב בבלול יקרב (טז): ואם עד שלא בללן. נתערבו: פסולות. דבעינן ראוי לבילה, וליכא, דחסרא לה של כבש, ושל איל יתרה: אף על פי שמנחתו כפולה. כדכתיב באמר אל הכהנים, ומנחתו שני עשרונים:

פרק ט - משנה ה

שהיה גודשה בתוכה. כשהיה מחוק היה מחזיק כשאר עשרון גדוש.

ומתניתין רבי מאיר היא **יח** דאמר בריש פרקין עשרון עשרון היה
 במקדש, אחד מחוק ואחד גדוש. ולית הלכתא כותיה: **ברוציהן**. גדשן.
 דלח נמי איכא גדש פורתא: **מדות הלח ברוציהן קדש ומדות היבש**
ברוציהן חל. בגמרא מפרש דהאי תנא סבר מדות הלח נמשחו בין מבפנים
 בין מבחוץ **כ**, הלכך שפת הפלי מקדשן לברוצין. מדות היבש נמשחו
 מבפנים ולא נמשחו מבחוץ, הלכך ברוצין שאינן נוגעים מבפנים במקום
 משיחתן לא קדשי: **רבי עקיבא אומר מדת הלח קדש**. דסבר מדות הלח
 נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ: **מדות היבש חל**. דלא נמשחו כל עקר.
 ומיהו מה שמודדים בהן קדוש קדשת הפה. וגברא למאי דצריך מקדש
 בפה, ברוצין לא מקדש להו דלא צריכי ליה: **רבי יוסי אומר לא משום**
זה. רבי יוסי סבר אידי ואידי נמשחו מבפנים ולא נמשחו מבחוץ. והכא
 הינו טעמא משום דלח נעפר, מה שבשולי הפלי כשמוסיפין עליו נעפר
 ומתערב ונבלל ועולה מלמעלה, ונמצא שפבר קדשו הברוצין בתוך הפלי:
והיבש אינו נעפר. אלא במקומו עומד, הלכך מה שבפנים קדוש ומה
 שבחוץ אינו

פרק
ט
- משנה
ו

חוץ מן הבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם. משום דכתיב בפרשת
 נסכים **(במדבר טו)** לפלא נדר או בנדבה. בא בנדר ובנדבה, טעון נסכים, יצאו
 בכור ומעשר ופסח וחטאת ואשם שהן באים חובה לא לנדבה, שאין
 טעונים נסכים. יכול אף חובות הפאות מחמת הרגל ברגל כגון עולות
 ראיה ושלמי חגיגה לא יהיו טעונות נסכים, תלמוד לומר או במעדיכם,
 כל הבא במעדיכם טעון נסכים. ושעירי חטאת שבאים חובה לרגל אין
 טעונים נסכים, דכתיב בפרשת נסכים וכי תעשה בן בקר, בן בקר בכלל
 היה, בכלל ועשיתם אשה, דמשמע כל אשה טעון נסכים חוץ **(מאשה)**
 שמעט, ולמה יצא, להקיש אליו, מה בן בקר מיחד שבא בנדר ונדבה. אף
 כל בא בנדר ונדבה, יצאו שעירי הרגלים שהן באות חטאות, שאין חטאת
 בא בנדר ונדבה, שאין טעונות נסכים: **חטאתו ואשמו של מצרע טעונים**
נסכים. לפי שאינן באים על חטא **(כג)** כשאר חטאות ואשמות. וחטאת
 נזיר אינה טעונה נסכים, משום דנזיר חוטא הוא כדכתיב **(במדבר ו)** מאשר
 חטא על הנפש, שצער עצמו מן היין:

פר הבא על כל המצות. על אחת מכל המצות. כגון הורו בית דין שחלב מתר. וזהו פר העלים דבר של צבור שבמקרא, וסמיכה כתיבא ביה (ויקרא ד) וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר, ושלשה מזקני בית דין היו סומכין עליו: **ושעיר המשתלח.** לעזאזל, כתיב ביה (שם טו) וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי: **שעירי עבודה זרה.** דכתיב בפרשת שלח לד וכי תשגו כו'. ואין הלכה כרבי שמעון: **כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה.** דעקר סמיכה בקרבן יחיד הוא דכתיבא (שם ג) וסמך ידו על ראש קרבנו: **היורש סומך.** אם התנדב אביו בקרבן עולה ושלמים [כז] ומת, בנו סומך עליו: **ומביא נסכים.** של קרבן: **וימיר.** אם המירה בבמה אחרת, תמורתו חלה עליה ושתייהו קדושות כאילו המירה אביו:

חוץ מחרש שוטה וקטן. לפי שאין להם דעת: **סומא.** דכתיב בפר העלים דבר של צבור וסמכו זקני העדה, והם סנהדרין גדולה, ובסנהדרין לא היה בהן סומא [ל], כדמוכח במסכת סנהדרין, והוא הדין לכל שאר סמיכות שאין סומא יכול לסמך: **ונכרי.** דכתיב דבר אל בני ישראל וגו', בני ישראל סומכין ואין הנכרים סומכין: **והעבד והשליח.** דכתיב (ויקרא א) וסמך ידו, ולא יד עבדו ולא יד שלווחו: **והאשה.** בני ישראל סומכין, ולא בנות ישראל [לא] סומכות: **וסמיכה שירי מצוה.** דאינה מעכבת בפרה. ומיהו מעלה עליו הכתוב כאילו לא פיר: **בשתי ידים.** דכתיב בשעיר המשתלח (שם טו) וסמך אהרן את שתי ידיו, זה בנה אב לכל הסמיכות שיהיו בשתי ידים: **ובמקום שסומכים שוחטים.** שאם סמך חוץ לעזרה חוזר וסומך בעזרה במקום שחיתה: **ותכף לסמיכה שחיתה.** דכתיב וסמך ושחט:

שאחד מניף לכל החברים. שנתחברו להתנדב קרבן אחד. שכל קרבנות נדבה יכולים להביא בשתפות, ואחד מניף על ידי כלן, אבל כלן יחד אין יכולין להניף, דהויא חציצה בין ידו של זה ולקרבן. וכחו שפניח ידו תחת יד הבועלים ומניף והויא יד בועלים חציצה, לא אכפת לן, דהא עקר תנופה

בבעלים: בקרבנות היחיד. כגון חזה ושוק של שלמים: ובקרבנות צבור. כבשי עצרת שטעונים תנופה חיים ושחוטים: בדבר שיש בו רוח חיים. קרבן בהמה: ובדבר שאין בו רוח חיים. כגון לחמי תודה ונזיר:

פרק

א

משנה

-

י

פרק

רבי ישמעאל אומר העמר היה בא בשבת. כשחל ששה עשר בניסן להיות בשבת, העמר דוחה את השבת, שכל קרבן שזמנו קבוע דוחה את השבת ואת הטמאה. והיה העמר בא משלש סאין, שהיו קוצרין שלש סאין שערין ומניפין אותן בנפה עד שמעמידין אותן על עשרון אחד מבחר: ובחל. אם חל ששה עשר בניסן להיות בחל, היו קוצרין אותו חמש סאין, דסבר רבי ישמעאל עשרון מבחר בלא טרחא שאינו מנפה אותו כל כך אתי מחמש, בטרחא כשמנפה אותו הרבה אתי משלש. בחל מיתנין מחמש, שפך משבח הדבר יותר שמניפין מכל סאה מעט אותו סלת דק היוצא ראשון שהוא מבחר, ומוציאין מחמש סאין עשרון. בשבת מביא שלש, מוטב שיירבה במלאכה אחת שרוקד שלש סאים פעמים הרבה, ואל ירבה במלאכות הרבה שיקצר ויברר ויטחון וירקד שני סאין יותר. ואין הלכה כרבי ישמעאל: בשלשה בני אדם ובשלש קפות ובשלש מגלות. לפרסם הדבר שקצירת העמר במוצאי חמשה עשר בניסן, מפני הצדוקים שהיו אומרים שאין העמר בא אלא באחד בשבת:

ב

משנה

-

י

פרק

מצות העמר לבא מן הקרוב. ממקום שקרוב לירושלים, לפי שאין מעבירין על המצות (ב), הלכך כשיוצא מירושלים לבקש עמר, אותה תבואה שמוצא ראשונה נוטלה: לא בפר. לא בשל כל צרכו: מעשה שבא מגנות צריפין ועין סוכר. רחוקים מירושלים הרבה. מפני שהחריבו

פרק י - משנה ג

פְּרִיכוֹת. כּוֹרְכִים וְקוֹשְׁרִים רְאֵשֵׁי שֶׁבִלִים מְלֵא אֲגָרוֹף: **מִתְּכַנְסוֹת לְשָׁם.** לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב כְּשֶׁקּוֹצְרִים אוֹתוֹ: **כְּדֵי שֶׁיְהִי נִקְצָר בְּעֶסֶק גְּדוֹל.** בְּקוֹל הַמֶּלֶךְ גְּדוֹלָה. שְׂיִכְרוּ הַצְּדוּקִים שֶׁבְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב קוֹצְרִים אוֹתוֹ, מִשּׁוּם דְּאִינְהוּ לֹא מוֹדוּ בְּהֵאֵי, כְּדִלְקֶמֶן: **אָמַר לָהֶן.** הַקּוֹצֵר, לְבַנֵּי הַעֲרֹת הָעוֹמְדִים עֲלָיו, בָּא הַשֶּׁמֶשׁ, וְאָמְרוּ לוֹ הֵינּוּ: **מִגֵּל זֶה.** כְּלוֹמֵר, אֶקְצֹר הַתְּבוּאָה בְּמִגֵּל זֶה: **קֶפֶה זֶה.** אֲכַנִּיס הַתְּבוּאָה לְתוֹךְ קֶפֶה זֶה: **שֶׁבֶת זֶה.** אֶקְצֹר בְּשֶׁבֶת זֶה, וְאָמְרוּ לוֹ הֵינּוּ: **שְׁלֹשׁ פְּעָמִים.** שׂוֹאֵל לָהֶן כָּל דָּבָר וְדָבָר: **וְכָל כֶּךָ.** שֶׁהִיא שׂוֹאֵל, לָמָּה: מִפְּנֵי הַצְּדוּקִים וּבִיתוֹסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קְצִירַת הָעֵמֶר בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב. אֶלָּא בְּמוֹצָאֵי שֶׁבֶת, דְּכִתִּיב (ויקרא כג) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשֶּׁבֶת, מִמַּחֲרַת שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית מִשְׁמַע, וּמִסֵּרַת בְּיַדְנֵנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ דְּהֵאֵי מִמַּחֲרַת הַשֶּׁבֶת, הֵינּוּ מִמַּחֲרַת יוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, בֵּין שְׁחַל בָּחַל בֵּין בְּשֶׁבֶת. וְכֵן מְצִינוּ בְּסֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ (פרק ה) וַיֹּאכְלוּ מֵעֵבוֹר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח מִצּוֹת וְקִלִּי, וְהָרִי נֹאמַר בְּתוֹרָה (שם) וְלֶחֶם וְקִלִּי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, וּמֵאַחַר שֶׁתִּלְּהָ הַתֵּר הַחֲדָשׁ בְּמַחֲרַת הַפֶּסַח **(ה)**, הַדָּבָר בְּרוּר שֶׁמַּחֲרַת הַפֶּסַח הוּא הַמַּתִּיר אֶת הַחֲדָשׁ, וְבוֹ קוֹצְרִים הָעֵמֶר, בֵּין שְׁחַל יוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח בָּחַל בֵּין שְׁחַל לַהֲיוֹת בְּשֶׁבֶת. וְלִפְיֶכֶךָ הַקּוֹצְרִים מִגְּבִיהֵן קוֹלָם, כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ הַבֵּיתוֹסִים וְלִהְיוּצֵי מִלְּבָן. וְקוֹצְרִים הָעֵמֶר בְּלִילָה וְלֹא בַיּוֹם, דְּכִתִּיב וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשֶּׁבֶת מִיּוֹם הַבֵּיאָכֶם וְגוֹ' שֶׁבַע שֶׁבֶתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לַהֲיוֹת תְּמִימוֹת אֶלָּא אִם כֵּן מִתְחִיל לְמָנוֹת מִתְחַלֵּת הַלִּילָה, שֶׁהָרִי הַלִּילָה תִּתְחַלֵּת הַיּוֹם הוּא **(ו)**, וְהָרִי הוּא אוֹמֵר (דברים טז) מִהַחֵל חֲרַמְשׁ בַּקֶּמָה תִּחַל לְסַפֵּר, אֶלְמָּא הַקְצִירָה בְּלִילָה הוּא בְּשַׁעָה שֶׁמִּתְחִיל לְמָנוֹת:

פרק י - משנה ד

מִהִבְהִינּוּ אוֹתוֹ בְּאוֹר. בְּעוֹדוֹ בְּשֶׁבֶלִין, כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת קִלִּי, כְּדִכְתִּיב (ויקרא ב) אָבִיב קְלוּי בְּאֵשׁ, וּבְמִנְחַת הָעֵמֶר מִיְרֵי קָרָא: **וְחֲכָמִים אוֹמְרִים.** תִּתְחַלֵּה חוֹבְטִים. וְלֹא כְּדָרְךָ תְּבוּאָה יִבְשֶׁה שְׁחוֹבְטִים אוֹתוֹ בְּמִקֵּל, אֶלָּא בְּקִנִּים לַחִים: **וּבְקִלְיָחוֹת.** בְּקִלְחָ שֶׁל כְּרוֹב, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְמַעֵךְ. וְאַחַר כֵּן מְקִימֵין בּוֹ מִצְוֹת קִלִּי: **נִתְנוּהוּ לְאַבוּב.** דְּסִבִּירָא לָהּ לְרַבְּנָן שְׂאָם מִהִבְהִיבִים

אותו באור ממש אין נקרא קלי, שאין נקרא קלי אלא על ידי דבר אחר דהינו על ידי כלי, שנותנים אותו באבוב, והוא כלי של נחשת מנקב שמוכרי קליות קולין בו. והלכה כחכמים: **ברחים של גרוסות**. שאין טוחנות דק אלא עבה. שאם יטחנו יפה יעברו הסבין של קלפה בנפה עם הסלת. וגרוסות לשון גריסין של פול, ועל שם כן נקראת גרש כרמל: **וחיב בחלה**. דחיוב חלה הינו גלגול העסה, וגלגול עסה זו ביד הדיוט היא לאחר שנפדה: **ופטור מן המעשרות**. דמרוחו ביד הקדש הוא, ומרוח הקדש פוטר מן המעשרות: **רבי עקיבא מחיב**. האי קמח הנותר מעשרון של עמר: **בחלה ובמעשרות**. לפי שלא נתנו מעות הקדש אלא בצריך להם לעשרון לבד (ז), אבל האחר לא קדש, הלכך לאו מרוח הקדש הוא, דהא לא קדוש. ואין הלכה כרבי עקיבא: **בא לו לעשרון**. נותן תחלה שמנו ולבונתו קדם נתינת הסלת: **יצק ובלל**. לאחר נתינת הסלת, כדרך כל המנחות שנותן שמן בכלי תחלה ואחר כך נותן סלת וחוזר ויוצק עליה שמן ובולל: **הניף והגיש**. דמנחת העמר טעונה הנפה והגשה, כדאמרין בפרק

פרק **משנה** **ה**

שלא ברצון חכמים. דגזרי שמה יאכל מן החדש כשקוצר (יא) קדם שיקריבו העמר, וזה שכבר הוא קמח ודאי נקצר קדם העמר: **רבי יהודה אומר ברצון חכמים**. דלא גזרו שמה יאכל כשקוצר. והלכה כרבי יהודה: **והרחוקים**. שאינן יודעים אם עדין קרב העמר: **מתרים מחצות היום ולהלן**. כדקתני טעמא לקמן: **שיהא יום הניף**. יום ששה עשר בניסן שבו מניפין את העמר: **כלו אסור**. לאכל בו חדש: **אמר רבי יהודה**. לתנא דמתניתין, וכי רבן יוחנן התקין: **והלא מן התורה אסור**. בזמן שאין בית המקדש קיים. דתרי קראי כתיבי, כתוב אחד אומר עד עצם היום הזה, דמשמע דעצמו של יום פלו אסור, דעד ועד בכלל, וכתוב אחד אומר (ויקרא כג) עד הביאכם את קרבן אלהיכם, דמשמע דלאחר קרבן העמר מתר. הא כיצד, כאן בזמן שבית המקדש קיים, כאן בזמן שאין בית המקדש קיים. אלמא בזמן שאין בית המקדש קיים שאין העמר קרב הוי יום הניף פלו אסור מן התורה. ומשגי בגמרא דהא דתנן התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הניף פלו אסור, לא תימא התקין אלא דרש והתקין, פלומר שדרש מקראות הללו ברבים והודיעם שפך הדיו שיום הניף פלו אסור מן התורה משחרב בית המקדש. ואית דמפרשי בגמרא, שאין החדש אסור מן התורה ביום ששה עשר בניסן בזמן שאין מקדש אלא עד שיאיר פני המזרח שחרית ביום ששה עשר, דכתיב עד עצם היום הזה, עד ולא עד בכלל, והתקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הניף פלו אסור, משום מהרה ובנה בית המקדש ויאמרו אשתקד מי לא הוה אכלינן משהאיר המזרח,

השָׁתָא נְמִי נִיכּוּל, וְהוּן אֵינָן יוֹדְעִים דְּבִזְמַן הַמְקַדָּשׁ אָסוּר לְאָכַל חֲדָשׁ עַד
שְׂיִקְרִיב הָעֹמֶר, דְּכֹתִיב עַד הִבִּיאָכֶם אֶת קֶרְבֵּן אֱלֹהֵיכֶם. וְהָכִי מִפְּרָשֵׁינוּ לֵה
בְּפָרֶק לְוֹלֵב

פרק י משנה ו

הָעֹמֶר הִזֶּה מִתִּיר בְּמִדְיָנָה. לְאָכַל הַחֲדָשׁ בְּכָל הַמְקוֹמוֹת: וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
בְּמִקְדָּשׁ. שֶׁקֶדֶם שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֵין מִבִּיאִין מִנְחָה מִתְּבוּאָה חֲדָשָׁה, דְּכֹתִיב
בְּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם (בְּמִדְבָּר כח) מִנְחָה חֲדָשָׁה, שֶׁתְּהֵא חֲדָשָׁה לְכָל הַמְּנַחֹת {יד}:
וּמִנְחַת בְּהֵמָה. מִנְחַת נְסֻכִים שֶׁל בְּהֵמָה: וְאִם הִבִּיא. קֶדֶם לְעֹמֶר: פְּסוּל.
שֶׁלֹא הִתֵּר הַחֲדָשׁ מִכָּלְלוֹ אֶפְלוּ אֶצֶל הַהֲדִיוֹט {טו}: אֲבָל קֶדֶם שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
לֹא יָבִיא, וְאִם הִבִּיא פָּשׁוּר. שֶׁכִּפָּר הִתֵּר מִכָּלְלוֹ אֶצֶל הַהֲדִיוֹט:

פרק יז משנה ז

וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. לְהַשְׁלִים שְׁעוֹר הָעֶסָה הַחֲיִבַת בַּחֲלָה. וְלֹא שְׂיִצְטָרְפוּ
כֶּלֶן יַחַד, דְּמִין בְּשֵׁאִינוּ מִינוּ אֵין מִצְטָרְף, אֲלֵא הַחֲטִין מִצְטָרְפִין עִם
הַכֶּסֶם מִן בְּלֶבֶד מִפְּנֵי שֶׁהוּן מִינּוּ, וְהַשְׁעָרִים מִצְטָרְפִין עִם הַכֶּל חוּץ מִן הַחֲטִים
{יז}. וְאִף עַל גַּב דְּכֶסֶם מִין חֲטִין הוּן, לֹא מִין חֲטִין דְּוִקָא, אֲלֵא מִין
שְׁעָרִים וְאִף מִין חֲטִים, וּמִצְטָרְפִין עִם הַחֲטִים וְהַשְׁעָרִים. וּמִיָּהוּ בִּירוּשָׁלַיִם
מִשְׁמַע דָּאִם נְלוּשׁוּ יַחַד מִצְטָרְפִין אֶפְלוּ מִין בְּשֵׁאִינוּ מִינוּ. אֲבָל אִם לֹא
נְלוּשׁוּ יַחַד אֲלֵא שְׂאֵחַר כֶּדֶן הָיוּ נוֹשְׁכוֹת הָעֶסוֹת זֹו בְּזוּ, מִין בְּמִינוּ מִצְטָרְפִין,
שֶׁלֹא בְּמִינוּ אֵין מִצְטָרְפִין: וְאִסוּרִים בְּחֲדָשׁ. כְּדֹכִתִּיב (וִיקָרָא כג) וְלֶחֶם וְקִלִּי
וְכֶרֶם לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, וְגַמְרִינוּ לֶחֶם לֶחֶם מִפְּסַח, מַה לְהֵלֶן
מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים אִף כָּאֵן מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים: וּמִלְקָצֵר מִלְּפָנֵי הַפְּסַח.
שְׂאֵסוּר לְקָצֵר מֵאַחַד מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים קֶדֶם קְצִירַת הָעֹמֶר. דְּכֹתִיב בְּעֹמֶר
{שם} רֵאשִׁית קְצִירְכֶם, שֶׁתְּהֵא תַחֲלָה לְכָל הַנְּקָצָרִים, וְאַתְיָא רֵאשִׁית
רֵאשִׁית מִחֲלָה, כְּתִיב הֵתֶם (בְּמִדְבָּר טו) רֵאשִׁית עֶרְסוֹתְכֶם, וְכֹתִיב הֵכֵא רֵאשִׁית
קְצִירְכֶם, מַה לְהֵלֶן מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים, אִף כָּאֵן מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים: וְאִם
הַשְּׂרִישׁוּ. אַחַד מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִים הִלְלוּ קֶדֶם קְצִירַת הָעֹמֶר: הָעֹמֶר מִתִּירָן.
וּמִתֵּר לְקָצֵר אַחַר קְצִירַת הָעֹמֶר. דְּכֹתִיב (שְׁמוֹת כג) אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה, מִשְׁעָה
שֶׁנִּזְרַע וְנִשְׂרַשׁ בַּשָּׂדֶה {יח}: וְאִם לֹא. שֶׁלֹא הַשְּׂרִישׁוּ אֲלֵא לְאַחַר קְצִירַת
הָעֹמֶר: אִסוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֶר הַבָּא. שֶׁל שָׁנָה הַבָּאָה:

קוצרים בית השלחים שבעמקים. שתבואתן רעה ואין מביאין לעמר משם. ותניא, כתוב אחד אומר (ויקרא כג) וקצרתם את קצירה והבאתם את לעמר, דמשמע דיכול לקצר קדם הבאת העמר, וכתוב אחר אומר ראשית קצירכם, דמשמע שתהא ראשית לכל הקצירות, הא פיצד, ממקום שאתה יכול להביא העמר אי אתה קוצר קדם לעמר, ממקום שאי אתה מביא, כגון בית השלחים ובית העמקים [יט] שאין מביאין לעמר מהן לפי שהן רעות, אתה קוצר מהן קדם לעמר: **אבל לא גודשין.** לעשותן גדיש. דכמה דאפשר לשנויי משניין [כ]: **אנשי יריחו.** בית השלחין הווי להו: **קוצר לשחת.** מתר לקצר לשחת קדם לעמר ומאכיל לבהמתו: **אימתי בזמן שהתחיל.** לקצרה לצרף בהמתו עד שלא הביאה שלישי אחרון של גמר בשולה, קוצר אף לאחר שהביאה שלישי: **רבי שמעון אומר אף יקצר ויאכיל.** יתחיל לקצר ומאכיל לבהמתו משהביאה שלישי. דכל לשחת לאו קציר הוא. והלכה כרבי יהודה, שבא לפרש דבריו של תנא קמא:

קוצרים. קדם לעמר: **מפני הנטיעות.** שלא יפסידו. לפי שאותה תבואה אינה ראויה לעמר, כדאמרינן בפרק כל הקרבנות, אין מביאין לא משדה בית השלחים ולא משדה אילן, ולעיל אמרינן ממקום שאי אתה מביא אתה קוצר. פרוש אחר, מפני הנטיעות, משום פלאים [כא]. לפי שפעמים אדם זורע תבואה ואין שם נטיעות, ולאחר זמן עולות שם נטיעות ביניהן מאליהן, וצריך לקצר הזרעים משום פלאים: **ומפני בית האבל.** שאין להם מקום פנוי לישוב לברך ברפת רחבה שאומרים בבית האבל [כב]: **ומפני בית המדרש.** שאין מקום לתלמידים לישב. וטעמא דכל הני, משום דקציר מצוה נינהו, והכתוב אומר ראשית קצירכם, שיהיה העמר ראשית לקצירכם של רשות ולא ראשית לקציר של מצוה: **כריכות.** אלמות קשורות: **צבתים.** אגדות בלא קשור. פרוש אחר, כריכות אלמות גדולות, צבתים אגדות קטנות: **מן הקמה.** שיהא קוצר לשמו [כה]: **לא מצא.** שכבר נקצר הפל: **מן הלח.** דכתוב פרמל, רך ומל [כז]: **לקצר בלילה.** כדילפינן בריש פרקין, מדכתוב (דברים טז) מהחל חרמש בקמה תחל לספר, משעה שאתה מונה אתה קוצר, והספירה צריכה להיות בלילה

פרק יא

פרק יא - משנה א

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם. לֶחֶם הַפָּנִים נְלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. דְּכָתִיב בִּיה (ויקרא כד) שְׁנֵי עֶשְׂרִים יִהְיֶה הַחֲלָה הָאֶחָת, מִלְּמַד שְׁנֵלוּשׁוֹת אֶחָת אֶחָת. וּמִנֵּן שְׁאַפִּיתֶן שְׁתֵּים שְׁתֵּים, תִּלְמוּד לומר (שם) וְשַׁמֶּת אֹתָם, שִׁימָה רֵאשׁוּנָה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה מֵהֶם דְּהִינוּ בַתְּנוּר תִּהְיֶה בְּלִשׁוֹן אֹתָם, דְּמִשְׁמַע שְׁהִיא נוֹתֵן שְׁנַיִם בְּשְׁנֵי דְפוּסִים יָחַד בַּתְּנוּר. יָכוֹל אֵף שְׁתֵּי הַלֶּחֶם כֵּן, תִּלְמוּד לומר וְשַׁמֶּת אֹתָם, שְׁהִיא לוֹ לומר וְשַׁמֶּתָם, מֵה תִּלְמוּד לומר וְשַׁמֶּת אֹתָם, אֹתָם אֶתָּה נוֹתֵן שְׁנַיִם שְׁנַיִם בַּתְּנוּר וְאִי אֶתָּה נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנַיִם שְׁנַיִם [ב] אֶלָּא אֶחָד אֶחָד: **וּבְטָפוּס.** כְּמוֹ דְפוּס, פּוּרְמִי"א בְּלַעֲיָז. כְּמִין תִּבְּהָ שֶׁנֶּטֶל כְּסוּיָהּ וְשְׁתֵּי דְפְנוּתֶיהָ זֹו כְּנֶגֶד זֹו, כִּד הַלֶּחֶם הָיוּ לוֹ שְׁתֵּי דְפְנוּת וְשׁוּלִים רְחִבִים, וּמִתְקֵן הַבֶּצֶק בְּתוֹךְ הַדְּפוּס שְׁהִיא עֲשׂוּי כְּעֵין הַדְּפוּס: **וּכְשֶׁהוּא.** רוּדָה אֹתָן מִן הַתְּנוּר: **נוֹתֵן בְּדְפוּס כְּדִי שְׁלֵא יִתְקַלְקְלוּ.** וְיִשְׁבְּרוּ. נִמְצָא שֶׁלֶּשֶׁה דְפוּסִים הֵן, אֶחָד כְּשֶׁהִיא בֶּצֶק, וְאֶחָד הִיא לֶה בַּתְּנוּר כְּשֶׁהִיא נְאֻפִית [ה], וְאֶחָד כְּשֶׁהִיא רוּדָה מִן הַתְּנוּר נוֹתֵנָה בְּדְפוּס כְּדִי שְׁלֵא תִתְקַלְקַל:

פרק יא - משנה ב

לִישְׁתֵּן וְעָרִיכְתֶּן בַּחוּץ וְאַפִּיתֶן בְּפָנִים. לֹא אֶתְבָּרִירָא טַעְמָא דְהָא מִלְּתָא בְּגִמְרָא אִמְרֵי לִישְׁתֵּן וְעָרִיכְתֶּן בַּחוּץ וְאַפִּיתֶן בְּפָנִים [ו]: **וְאִינוּ דוֹחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת.** אֶפִּיתֶן: **וּכְשֶׁרוֹת בְּבֵית פְּאֵגִי.** רַמְבַּ"ם אומר שֶׁהוּא מְקוּם סְמוּדָה לְהַר הַבַּיִת מְחוּץ, שְׁשֵׁם הָיוּ אוֹפִים הַמְּנַחוֹת. מִלְּשׁוֹן פֶּת בַּג הַמְּלֶךְ. וְאִין הַלְכָה אֶלָּא כְּדָבָרִי תִנָּא קָמָא:

פרק יא - משנה ג

חבתי כהן גדול לישתן ועריכתו **[ז]** בפנים. לדברי הכל. שאותו חצי עשרון שחולק בו עשרונו של כהן גדול נמשח ונתקדש ומקדש את המנחה **[ח]**: **ודוחות את השבת**. לפי שאי אפשר לעשות לישה ועריכה ואפיה מאתמול, דכיון דמקדשא בכלי מפסלא בלינה:

פרק יא - משנה ד

יש בהן מעשה כלי בפנים. במלאכתן שנעשה בהן בפנים טעונים כלי. לאפוקי על גבי טבלא. ובמלאכתן שנעשית בחוץ, כגון לישתו ועריכתו של לחם הפנים **[י]**, אינו טעון כלי: **וקרנותיהן**. שהוא מדביק בצק לכל דפן כמין קרנים, וארץ הקרן יוצא ארבע אצבעות: **רבי יהודה אומר שלא תטעה**. בין שתי הלחם ללחם הפנים בין בשעור ארץ ורחב בין בשעור הקרנות. בשתי הלחם ארכו שבעה ורחבו ארבעה וקרנותיו ארבע אצבעות. וסימנך זד"ד. ולחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה וקרנותיו שבע אצבעות. וסימנך יה"ז. ודרך של רבי יהודה לתת סימנים, כמו דצ"ך עדי"ש באחי"ב: **שיהא לו פנים**. דפנות. [שיהא לו פנים זויות] **[יב]** והן הן הקרנים:

פרק יא - משנה ה

ארכו עשרה ורחבו חמשה. כדכתיב (שמות כח) אמתים ארכו ואמה רחבו. רבי יהודה לטעמיה דאמר **[יג]** של כלים בת חמשה טפחים היא: **נותן ארכו**. של לחם הפנים כנגד רחבו של שלחן: **וכופל**. הלחם, טפחים ומחצה למעלה בגבה מכאן ומכאן. והן הן הקרנות **[יד]**. ונמצאו זקופות בשנה לשפת השלחן: **ונמצא ארכו ממלא רחבו של שלחן**. ורחבו מחזיק חצי ארץ של שלחן, וכשהיה מסדר אחר אצלו נמצא שלחן פלו מלא: **ארכו שנים עשר**. רבי מאיר לטעמיה דאמר כל אמה בת ששה טפחים, חוץ ממזבח הזהב וקרן מזבח החיצון והסובב והיסוד. והלכה כרבי מאיר:

לחם הפנים ארפו עשרה. בהא מודה רבי מאיר: וטפחים רוח באמצע. בין שני הסדרים. דרחב הלחם לא הוי אלא חמשה, שני הסדרים מחזיקין עשרה בשלחן לארפו, פשו להו טפחים רוח בין סדר לסדר, שתהא רוח מנשבת בהם שלא יתעפשו: **אבא שאול אומר שם.** באותו רוח שבין סדר לסדר נותנים הבזיכים: **והלא כבר נאמר ונתת על המערכת.** ועל, ממש משמע: **ועליו מטה מנשה.** והינו סמוך, הקא נמי על סמוך [טו]. והלכה כאבא שאול:

פרק יא - משנה ו

מפצלין. לתת ראשי קנים באותן פצולים. וכמנן הקנים כך מנן הפצולים: **ארבעה עשר לסדר זה.** שש חלות שהיו בסדר המערכת. לארבעה מהן לכל אחת שלשה קנים, הרי שנים עשר קנים, והעליונה אינה צריכה אלא שנים לפי שאין עליה משאוי, הרי ארבעה עשר. החלה התחתונה אינה צריכה כל עקר, לפי שמנחת על טהרו של שלחן: **לא סדור קנים.** במערכת החדשה: **ולא נטילתו.** מעל הישנה, דוחה שבת: **נכנס מערב שבת ושומטו.** מבין כל לחם ולחם, ומניחם לארפו של שלחן, ולמחר מסדר הלחם, ולמוצאי שבת נותן הקנים בין כל לחם כמשפטו: **ארפן לארפו של בית.** ממזרח למערב היו מנחין בארפו. חוץ מן הארון [כב] שארפו לרחבו של בית, שהבדים שבארון היו בולטים ודוחקין בפרכת ודומין כשני דדי אשה, שנאמר (במלכים א ח) ויארכו הבדים ויראו, והבדים לרחבו של ארון היו מנחים, דאלו לארפו של ארון היו בדים לא היה בין בד לבד אלא שעור רחב הארון דהינו אמתא ופלגא, ותרי גברי הנושאים בשני בדים את הארון שנים מכאן ושנים מכאן לא הוו מצי לכנס בין בד לבד, אלא ודאי לרחבו נתונים, והם היו ממזרח למערב שהרי היו דוחקים בפרכת, נמצא ארפו של ארון לרחבו של בית:

פרק יא - משנה ז

על פתח הבית. אצל פתח ההיכל בכניסתו. ולא היו מניחים שם אלא להראות שמעליו בקדש, דעכשיו מניחין על של שיש ומיד נושאן להיכל ומסדרן [כג] על של זהב של משה: **ועל של זהב ביציאתו.** עד שיקטרו בזיכים, כדקתני לקמן במתניתין: **המכניסים עומדים בצפון.** דהכי עדיף טפי דאותן שמסדרים העבודה יהיו בצפון [כד]: **אלו מושכין.** ועד שלא

יגביהו מן השלחן אלו מניחין : **אפלו אלו נוטלין**. ואלו עצמן מניחין אחר שנטלו : **אף זו היתה תמיד**. דסבר רבי יוסי דאין תמיד אלא שלא ילין שלחן לילה אחד בלא לחם : **והחלות מתחלקות לפנהינים**. משמר היוצא חולק עם משמר הנכנס **[כה]** : **חל יום הכפורים להיות בשבת**. שדין לחם הפנים לאכלו באותו שבת שנוטלים אותו מעל השלחן, ועכשיו אין יכולים לאכלו מפני התענית : **החלות מתחלקות לערב**. ואין ממתנינים לחלקו למחר מפני שנפסל בלינה לאחר זמנו שנסתלק : **השעיר**. של מוסף שהוא חטאת ונאכל לפנהינים : **נאכל לערב**. בלילי שבת. שזמנו ליום ולילה עד חצות. ואף על פי שאין יכולים לבשלו בשבת ולא ביום הכפורים : **הבבליים**. כהנים שעלו מבבל. ובגמרא מפרש דלא בבבליים היו אלא אלכסנדריים היו. ועל שם ששונאים **[כט]** תלמידי חכמים שבארץ ישראל את הבבליים, קראו לאלכסנדריים שעושים מעשה רעבתנות בבבליים : **היו אוכלין אותו חי**. כשחל יום הכפורים להיות בערב שבת : **מפני שדעתן יפה**. ואינו קצים לאכל הבשר כשהוא חי :

פרק יא - משנה ח

ואת הבזיכים לאחר שבת. ודינו היה לסדרן בשבת בשעת עריכת הלחם : **והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה**. דמחסר זמן הוא, שלא היה על השלחן אלא ששה ימים. והכא אי אפשר לתקן ולומר יניחנו עד שבת הבאה, דכיון דלחם נסדר פדינו בשבת, קדשו שלחן ושוב אינו יכול לשהותו אלא עד שבת ראשונה, דמפסיל בלינה : **ואין חיבין עליהם משום פגול**. אם הקטירן על מנת לאכל הלחם למחר אינו פגול, שלא קרב המתיר כמצותו : **ולא משום נותר**. שאין נותר חל על הלחם, שהרי אין ראוי לאכילה : **וטמא**. האוכלו בטמאת הגוף אינו בכרת, כדאמרינן בהקמץ **[דף כה]** הנתר לטהורים חיבים עליו משום טמאה, וזה לא נתר לטהורים מעולם, דבזיכים הוו מתירים דידיה ולא קרבו פהלקתו : **יניחנו לשבת הבאה**. ויעמד שבועים על השלחן. דכיון דלא נסדר בשבת אין שלחן מקדש עד שתגיע שבת, ומאותו שבת יכול להשהותן שבעת ימים : **שאפלו היא על השלחן ימים רבים**. קדם השבת : **אין בכך פלוס**. שאין השלחן מקדשו עד השבת, הלכך לא מיפסל בלינה לאחר השבת :

פרק יא - משנה ט

אין פחות משנים. משני ימים משנאפו: נאכל לשלשה. שאפאום בערב שבת. לפי שאין אפיתן דוחה לא שבת ולא יום טוב: לתשעה. בשבת שניה, שהיא תשיעי לאפיתו: לעשרה. שנאפו בחמישי בשבת: שני ימים טובים של ראש השנה. קדם לשבת. נאפה ברביעי ונאכל בשבת שניה, הרי לאחד עשר. ואם תאמר, הרי שנים עשר נינהו, דהא אותה שבת הוי יום הכפורים ואין הלחם נאכל עד למוצאי שבת. הא לא קשיא, דלענין אכילת קדשים הלילה הולך אחר היום שעבר, הלכך מקרי אחד עשר: ואינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב. לפי שאין אופים ומבשלים ביום טוב אלא מה שאוכל באותו היום בלבד: רבן שמעון בן גמליאל אומר וכו'. ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל:

פרק יב

פרק יב - משנה א

המנחות והנסכים. עד שלא קדשו בכלי. אינן קדושים קדשת הגוף, אלא קדשת דמים, שצריך לפדותן והדמים קדושים. ודוקא כשנטמאו יש להן פדיון אם לא קדשו בכלי, אבל לא נטמאו, אף על פי שלא קדשו בכלי אין פודים אותן [א]: העופות והעצים והלבונה וכלי שרת. שנטמאו: אין להם פדיון. שלא נאמר פדיון בקדשת הגוף אלא בבהמה בעלת מום, דכתיב (ויקרא כז) ואם כל בהמה טמאה, אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה', והעריך הכהן אתה וכו'. ובבעלי מומים שנפדו הכתוב מדבר, דאי בבהמה טמאה ממש, כשהוא אומר (שם) ואם בבהמה הטמאה ופדה בערף, הרי בהמה טמאה אמורה. ואשמועינן במתניתין דאף על גב דאשכחן בקדוש קדשת הגוף ונפל ביה מומא דמפריק, העופות והעצים והלבונה וכלי שרת דקדשי קדשת הגוף [ה] ונטמאו לא מפריקי:

פרק יב - משנה ב

מה שהביא הביא. דאמרין לא לשם נדרו הביאה, אלא נדבה אחרת היא זו: **זו להביא במחבת**. שהיתה עשרון סלת מנחת לפניו, ואמר, זו להביא במחבת וכו'. **הרי זו פסולה**. דקבעה לכלי שהזכיר בה ואין יכול לשנותה לכלי אחר: **אלו להביא בכלי אחד**. אלו שהיו מנחים לפניו: **הרי אלו פסולים**. דהיכא דנדר בכלי אחד והביא בשני פלים מפריש ממנה שני קמצים, והוא לא נדר אלא קמץ אחד. ועוד, שמנחה חסרה היא בכל פלי וכלי. והיכא דנדר בשני פלים והביא בכלי אחד הויה מנחה יתרה ומעט בקמצין, שהוא ברר לה שני קמצין ולא קמץ אלא אחד: **אמרו לו בכלי אחד נדרת**. ולא חש לדבריהם והקריבה בשני פלים, פסולים, ואף על גב דלא אמר אלו להביא בכלי אחד. משום דהשתא ליכא למימר לשום נדבה אחרת איתי לה, דכיון דאמרי ליה בכלי אחד נדרת הוה ליה למימר להו אנא משום נדר אחרינא מיתינא לה: **פשתי מנחות שנתערבו**. דאמרין בפרק הקומץ, אם יכול לקמץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה פשרות, ואם לאו פסולות. והא דקתני לעיל אלו להביא בשני פלים והביא בכלי אחד פסולות, מיירי כגון דלא יכול לקמץ מכל אחת בפני עצמה:

פרק יב - משנה ג

הרי עלי מנחה מן השערים יביא מן החטים. שאין מנחת נדבה באה אלא מן החטים. וכגון שאמר אלו הייתי יודע שאין מביאים מנחה מן השערים לא הייתי נודר אלא מן החטים [ח]. אבל אם אמר לא הייתי נודר כלום, אינו חיב כלום: **יביא סלת**. דכתוב (ויקרא ב) סלת יהיה קרבנו: **רבי שמעון פוטר**. רבי שמעון סבר בגמר דבריו אדם נתפס, והואיל ונדר דבריו שלא קדוה המנחה, אינו חיב כלום. ואין הלכה כרבי שמעון:

פרק יב - משנה ד

שפן צבור מביאים וכו'. שלשה עשרונים לפר לשלשה עשר פרים הם תשעה ושלשים עשרונים, ועשרון לכבש לארבעה עשר כבשים הם ארבעה עשר עשרונים, ושני עשרונים לאיל לשני האילים הם ארבעה עשרונים, הרי חמשים ושבעה, ולשני תמידים שנים, ולשני כבשי מוסף שבת שנים, הרי ששים ואחד. ואמר להם רבי שמעון, וכי כל אותן של אותו יום בכלי אחד היו, והלא אלו לפרים ואלו לאילים ולכבשים, ואי מערב להו מפסיל, שמנחת פרים בלילתו עבה, שני לגים לעשרון, חצי ההין לשלשה עשרונים,

וּמִנְחַת כֹּבֵשִׁים בְּלִילְתָּן רֶכֶה, רְבִיעִית הֵהִין לְעֶשְׂרוֹן דְּהֵינּוּ שְׁלֹשָׁה לָגִים, וְהֵן בּוֹלְעוֹת זֹו מִזֹּו, וְנִמְצְאוֹת זֹו חֲסֻרָה וְזֹו יִתְרָה. אֲלֵא מִפְּנֵי מָה אֵין מְבִיא יַחִיד שְׁשִׁים וְאַחַד עֶשְׂרוֹנִים בְּכָלִי אֶחָד, דְּעַד שְׁשִׁים יְכוֹל לְהַבְלִיל בְּלֹג אֶחָד. וְהֵאִי תִנָּא סִבֵּר לֵה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב דְּאָמַר בְּפִרְקָא שְׁתֵּי מִדּוֹת אֶפְלוּ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֶשְׂרוֹנִים אֵין לֵה אֲלֵא לֹג [ט]. וְאַף עַל פִּי שְׁלֵא נִבְלְלָה כְּלָה, כִּיִּן שְׂרָאוּיָה לְהַבְלִיל אֵין הַבְּלִילָה מְעַכְּבַת, דְּהֵכִי קִימָא לֹן דְּכָל הָרְאוּי לְבִילָה אֵין בִּילָה מְעַכְּבַת בּוֹ, וְכָל שְׂאִינוּ רְאוּי לְבִילָה בִּילָה מְעַכְּבַת בּוֹ: **וְשְׁשִׁים וְאַחַד אֵין נִבְלָלִים**. בְּתַמְיָה: **קִרְטוּב**. רְבִיעִית שֶׁל רְבִיעִית הֵלֹג [י]: **אֵין מִתְנַדְּבִים לֹג**. יִין לְנִסְכִּים. שְׁלֵא מְצִינוּ מִנְחַת נִסְכִּים שֶׁל לֹג אֶחָד וְלֵא שֶׁל שְׁנַיִם וְלֵא שֶׁל חֲמִשָּׁה: **אַבֵּל מִתְנַדְּבִים שְׁלֹשָׁה**. לָגִים, דְּחִזּוּ לְכַבֵּשׁ: **וְאַרְבַּעַה**. דְּחִזּוּ לְאֵיל: **וְשְׁשָׁה**. לָגִים, שְׁהוּא חֲצִי הַהֵין, דְּחִזּוּ לְפִר:

פרק יב - משנה ה

וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה. מִתְנַדְּבִים, דְּשִׁבְעָה חִזּוּ שְׁלֹשָׁה מִנְיָהוּ לְכַבֵּשׁ וְאַרְבַּעַה לְאֵיל, וְשִׁמְנָה חִזּוּ לְשְׁנֵי אֵילִים, וְתִשְׁעָה חִזּוּ לְכַבֵּשׁ וּפִר [יב], עֶשְׂרֵה חִזּוּ לְאֵיל וּפִר [יג], אֶחָד עֶשֶׂר חִזּוּ לְשְׁנֵי אֵילִים וְלְכַבֵּשׁ [יד]. וְכֹן לְעוֹלָם: **מִתְנַדְּבִים יִין**. בְּלֵא סֵלֶת וְשִׁמּוֹן, וּמִנְסֻכּוֹ לְשִׁיתִין בְּפִנֵּי עֶצְמוֹ: **וְאֵין מִתְנַדְּבִים שִׁמּוֹן**. בְּלֵא סֵלֶת וְיִין: **מִתְנַדְּבִין שִׁמּוֹן**. וְקִמְצוֹ [טו] וּמִקְטִיר הַקִּמְץ וְשִׁירִים נְאֻכְלִים: **שֶׁכֶן הוּא קָרֵב חוֹבְתוֹ בְּפִנֵּי עֶצְמוֹ**. עִם חוֹבְתוֹ הוּא קָרֵב בְּפִנֵּי עֶצְמוֹ. אֵף עַל פִּי שְׁהוּא בָּא חוֹבָה עִם הַמְּנַחָה, אֵינוּ מְעַכֵּב הַמְּנַחָה [טז]: **תֵּאמַר בְּשִׁמּוֹן כּוֹי**. דְּכִיִּן דְּלֵא אֲשַׁכְּחֹן בֵּיה דְּלִיתִי בְּכָלִי בְּפִנֵּי עֶצְמוֹ, הִשְׁתָּא נְמִי לֵא לִיתִי: **אֶפְלוּ פְּרִידָה אַחַת**. תוֹר אֶחָד, אוֹ בֶן יוֹנָה אֶחָד, מִתְנַדְּבִים בֵּין שְׁנַיִם. וְהִלְכָה שְׁמִתְנַדְּבִים יִין וְשִׁמּוֹן בְּפִנֵּי עֶצְמוֹ. וּמִתְנַדְּבִים מִנְחַת נִסְכִּים בֵּין נִסְכֵי פִר בֵּין נִסְכֵי אֵיל וְכַבֵּשׁ. וְכָל הַקְּרִבּוֹת בָּאִים בְּנִדְבָה בְּשִׁתְּפוּת, חוּץ מִן הַמְּנַחָה, לְפִי שְׁנֵאמַר בְּהַ נֶפֶשׁ, דְּכִתִּיב (ויקרא ב) וְנֶפֶשׁ כִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה:

פרק יג

הרי עלי עשרון. פרשתי כמה עשרונים אביא ואיני יודע כמה אמרתי: יביא ששים עשרונים. דאי בציר מהכי נדר, לא אכפת ליה, דמתני ואומר מה שפרשתי יהא לנדרי והשאר יהא לנדבה. ובטפי מהכי ליכא לספוקי, דאין מנחה אחת יתרה מששים עשרון: הרי עלי מנחה. האומר הרי עלי מנחה סתם: יביא איזו שירצה. מחמש מנחות [ב]: מיחדת. שנקראת מנחה סתם ואין לה שם לווי. וכל שאר מנחות יש להם שם לווי, מנחת מחבת, מנחת מרחשת, מנחת מאפה. ואין הלכה כרבי יהודה:

מנחה מין המנחה. האומר הרי עלי מנחה, או מין מנחה: יביא אחת. מן המנחות האמורות בפרשה: מנחות. עלי, או שאומר מין מנחות עלי, יביא שתי מנחות ממין אחד: פרשתי. מיני מנחות שאביא, ואיני יודע כמה מינים הם שנדרתי להביא: מביא חמשתן. מנחת סלת, מנחת מרחשת, מנחת מחבת, מנחת מאפה תנור, והיא באה שני מינים, חלות ורקיקין: פרשתי מנחה של עשרונים. בכלי אחד, ואיני יודע כמה עשרונים קבעתי בה: יביא ששים עשרון. דטפי מהכי ליכא לספוקי. ואי בציר מהכי נדר לא אכפת לן, דמתנה ואומר כמה שפרשתי יהא לנדרי והשאר יהא לנדבה: רבי אומר. כיון דאמר מנחה דמשמע חדא, אלמא בכלי אחד קבעה [ג], ואם יביא ששים בכלי אחד, שפא בציר מהכי נדר והוי מנחה יתרה, דאית ליה לרבי דקביעותא דמנא מלתא היא, הלכך יביא ששים מנחות מאחת ועד ששים, חדא של עשרון אחד, וחדא של שנים, וחדא של שלשה, וחדא של ארבעה, עד ששים. שנמצא מביא בין הכל אלף שמנה מאות ושלשים עשרון, דנדאי חדא מניהו נדר. ואינד נדבה. ואין הלכה כרבי:

לא יפחת משני גזירין. שתי בקעיות גדולות. דמעוט עצים שנים: והמעלה את הקמץ בחוץ חיב. פרת, דהעלאה היא. ובהאי כללא הוי נמי המעלה קמץ בפנים דהקטרה מעליה היא, הלכך חשיב חמשה קמצים

וְתוֹ לֹא, וְלֹא חָשִׁיב לְהֵאֵי דְהַמְעֵלָה קִמְץ בְּפָנִים לְקִמְץ שְׂשִׁי: וּשְׂנֵי בְּזִיכִים.
שֶׁל הַפְּנִים לְחֵם

פרק יג - משנה ד

לֹא יִפְחַת מְדִינָר זָהָב. וְהוּא שְׂיֵאמַר מְטַבֵּעַ שֶׁל זָהָב. דָּאֵי לֹא, דְלָמָּא נִסְכָּא
דְדַהֲבָא קִאָמַר, דְהֵינּוּ חֲתִיכָה שֶׁל זָהָב [ט]: נְחֹשֶׁת לֹא יִפְחַת מִמֶּנָּה כְּסָף.
שְׂיֵבִיא נְחֹשֶׁת שְׂשׂוּהָ מְעָה כְּסָף: פְּרֻשְׁתִּי. כֶּדֶד וְכֶדֶד זָהָב: וְאִינִי יוֹדֵעַ כַּמָּה
פְּרֻשְׁתִּי. יָבִיא כָּל כֶּדֶד עַד שְׂיִדַע בְּעֶצְמוֹ שְׂמַעוּלָם לֹא נִתְפָּוּן לְכָל כֶּדֶד:

פרק יג - משנה ה

הָרִי עָלֵי יַיִן. לְנִסְכִּים: לֹא יִפְחַת מִשְׁלֶשֶׁה לִגְיִן. שֶׁהֵן פְּחוּתִים שְׂבַנְסְכִים.
רְבִיעִית הֵהֵן לְכַבֵּשׁ, תִּלְתָּא לִגְיִן הוּוּ, שֶׁהֵן שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי לִגְיִן: שְׂמֹן לֹא יִפְחַת
מִלֶּג. שֶׁהַפְּחוּת שְׂבַמְנַחָה עֶשְׂרוֹן סֵלֶת, וְהִיא טְעוּנָה לֶג שְׂמֹן [יא]: רַבִּי אֹמֵר
שְׁלֶשֶׁה לִגְיִן. כְּפָחוּת שְׂבַמְנַחַת נִסְכִּים, עֶשְׂרוֹן לְכַבֵּשׁ בְּלוּל בְּרְבִיעִית הֵהֵן
שְׂמֹן. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי: כִּיּוֹם הַמְרַבָּה. כִּיּוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל חַג הַסְּכּוֹת
כְּשֶׁחֵל לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת. שְׂאוֹתוֹ הַיּוֹם מְרַבָּה בְּנִסְכִּים לְקַרְבָּנוֹת שֶׁל חוֹבֵת הַיּוֹם
מִכָּל שְׂאָר יָמוֹת הַשָּׁנָה. דְהוּוּ שְׁלֶשֶׁה עֶשְׂרֵי פָרִים וְאַרְבַּעַת עֶשְׂרֵי כֶּבֶשִׂים
וְאַרְבַּעַת מוֹסְפִים, שְׁנֵי מוֹסְף דְשַׁבָּת וּשְׁנֵי מוֹסְף דְחַג [יג], וְאִילִים שְׁנַיִם
וְשְׁעִיר אֶחָד [יד]. וְהַנְּסְכִים הַצָּרִיכִים לְכָלֶם מֵאָה וְאַרְבָּעִים לֶג [טו]:

פרק יג - משנה ו

הָרִי עָלֵי עוֹלָה יָבִיא כֶּבֶשׂ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אֹמֵר אוֹ תוֹר אוֹ בֶן יוֹנָה.
בְּאַתְרֵיהָ דְתִנָּא קָמָא לֹא הִיוּ קוֹרִים עוֹלָה סְתָם אֶלָּא לְעוֹלַת בְּהֵמָה,
וּפְחוּתָהּ שְׂבַעֲוֹלַת בְּהֵמָה הוּא כֶּבֶשׂ, הִלְכֶדָּ יָבִיא כֶּבֶשׂ. וּבְאַתְרֵיהָ דְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הִיוּ קוֹרִים עוֹלָה סְתָם גַּם לְעוֹלַת הָעוֹף, הִלְכֶדָּ יָבִיא תוֹר
אוֹ בֶן יוֹנָה. וּמַר כִּי אַתְרֵיהָ וּמַר כִּי אַתְרֵיהָ: יָבִיא פֶּר וְעֵגֶל. זְכָרִים וְלֹא

נְקֻבוֹת. דְּעוֹלָה לִיכָא לְסַפּוּקֵי אֶלָּא בְּזָכְרִים. וּמִתְנַתִּין רַבִּי הֵיא דְאָמַר לְקַמּוֹ הַמִּתְנַדֵּב קֶטָן וְהֵבִיא גְדוֹל לֹא יֵצֵא. אֲבָל רַבֵּן פְּלִיגֵי עֲלֵיהּ וְאָמַרִי הַמִּתְנַדֵּב קֶטָן וְהֵבִיא גְדוֹל יֵצֵא, דִּישׁ בְּכָלֵל מְרַבָּה מְעַט. וְהִלְכָה פְּחֻכְמִים: פְּרֻשְׁתִּי. אַחַד מְקַרְבָּנוֹת הַבְּהֵמָה וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֵאִיזָה מֵהֵן פְּרֻשְׁתִּי. יְבִיא מְכָל מִינֵי בְּהֵמָה הַזְּכָרִים גְּדוֹלִים וְקֻטְנִים, דְּהֵינּוּ פֵר וְעֵגֶל אֵיל וְשַׁעִיר וְגֵדִי וְטָלָה: פְּרֻשְׁתִּי. אֶת הַמִּין: וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֵה פְּרֻשְׁתִּי. אִם מִין בְּהֵמָה אוֹ מִין עוֹף:

פרק יג - משנה ז

תּוֹדָה וּשְׁלָמִים. תּוֹדָה אוֹ שְׁלָמִים: יְבִיא כֶּבֶשׂ. פְּחוֹת שְׁבִתוּדָה וּשְׁלָמִים: יְבִיא פֵר וּפְרָה. דְּתוֹדָה וּשְׁלָמִים אֵיכָא לְסַפּוּקֵי בְּזָכְרִים וּנְקֻבוֹת: וְרַחֵל. נְקֻבָּה בֵּת שְׁתֵּי שָׁנִים [ז]: גְּדִי. בֶן שָׁנָה מִן הָעִזִּים: שַׁעִיר. עַז בֶּן שְׁתֵּי שָׁנִים: טָלָה. כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ:

פרק יג - משנה ח

יְבִיא הוּא וְנִסְכּוֹ בְּמִנְהָ. כֶּדֶן נִתְפָּרֵשׁ דִּינּוֹ בִּתְוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה, שְׂיָהָא עֶרְךָ הַשּׁוֹר עִם נִסְכּוֹ מִנְהָ: יַעֲגֵל יְבִיא הוּא וְנִסְכּוֹ בְּחִמֵּשׁ. סְלָעִים: אָמַר הָרִי עָלַי שׁוֹר בְּמִנְהָ. יְבִיאֲנוּ בְּמִנְהָ חוּץ מִנִּסְכּוֹ, שְׁהָרִי כֶּדֶן קִבְעוּ: שׁוֹר בְּמִנְהָ וְהֵבִיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ לֹא יֵצֵא. שְׁהָרִי קִבַּע שׁוֹר בְּמִנְהָ: קֶטָן וְהֵבִיא גְדוֹל יֵצֵא, רַבִּי אֹמֵר לֹא יֵצֵא. מִשּׁוּם הָכִי תֵּנָא פְּלִגְתָּא דְרַבִּי וְרַבֵּן הָכָא בְּסִיפָא, לְפָרוּשֵׁי דְרִישָׁא לָאו דְּבָרֵי הַכֵּל הֵיא אֶלָּא רַבִּי הֵיא וְלֹא רַבֵּן. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי:

פרק יג - משנה ט

וְנִסְתָּאב. שְׁנַפְל בּוֹ מוּם. דְּבַעַל מוּם אֶקְרִי טְמֵא כְּדִכְתִּיב (ויקרא כז) וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרְבָּן לַה', וּבְבַעֲלֵי מוּמִין שְׂיִפְדּוּ הַפְּתוּב מִדְּבַר, כְּדִפְרָשִׁינָן בְּפִרְקִין דְּלַעִיל: אִם רָצָה יְבִיא בְּדָמֵי שְׁנַיִם. וְלֹא דְמֵי לְרִישָׁא דְאָמְרִין שׁוֹר בְּמִנְהָ וְהֵבִיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ לֹא יֵצֵא, דְּהֵתֵם דְאָמַר

הרי עלי שור במנה חֵיב עד שיביאנו, אבל הכא בשור זה ונסתאב שאני, דכיון דאמר שור זה אקריב עולה ונסתאב, אזל ליה נדריה, דתו לא מצי לקיומיה: **רבי אוסר**. לכתחלה **{יט}**. אבל אם הביא יצא. דכיון דאמר זה, אינו חֵיב באחריותו. ואין הלכה כרבי: **הבינוני שבהן הקדש**. אף הבינוני שבהן הקדש. דכי יש לו שנים, הגדול הקדש, שהמקדיש בעין יפה מקדיש, ומסתמא מוטב שבהן הקדיש, דכתיב (דברים יב) מבחר נדריכם. וכי יש לו שלשה, חוששין אף לבינוני, דלא ידעינן אהי מניהו חל ההקדש, אי אגדול דהוי עין יפה, אי אבינוני דהוי עין יפה לגבי קטן, הלכך תרויהו אסירי. מיהו לא קרב למזבח אלא חד מניהו. והיכי עביד דלשתרי חד מניהו, ממתינ לבינוני עד שיומם **{כא}**, ומחלל אותו אגדול. דממה נפשך, אי אבינוני חל ולא אגדול, הרי נפל בו מום וחללו. ואי אגדול חל מעקרא, נמצא בינוני חליו מעקרא: **פרשתי**. איזה מהן ולא ידעתי איזה הוא: **או שאמר לי אבא**. בשעת מיתתו, אחד משורי הפרשתי להקדש, ואיני יודע על איזה מהן אמר לי: **הגדול שבהן הקדש**. דהיכא דאמר פרשתי ליכא ספקא, דודאי הגדול פרש:

פרק יג - משנה י

בבית חוניו. בית המקדש שבנה חוניו בנו של שמעון הצדיק באלכסנדריא של מצרים. שכשמת שמעון הצדיק אמר להם, חוניו בני ישמש תחתני, מפני שהיה בקי ורגיל בעבודה יותר משמעתי אהיו. ולא קבל עליו חוניו להיות כהן גדול לפי שהיה שמעי אהיו גדול ממנו שתי שנים ומחצה. ונתמנה שמעי כהן גדול תחת אביו. לימים **{כב}** נתקנא חוניו בשמעתי אהיו, אמר לו בא ואלמדך סדר עבודה. הלבישו כתנת בד דקה שלובשות הנשים על בשרו ועליה אזור צר קטן והעמידו אצל המזבח, יצא ואמר לאהיו הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו, אותו היום שאתמנה לכהן גדול אלבש כתנת שליכי ואחגר באזור שליכי. בקשו אהיו הכהנים להרגו, סח להם כל המארע, בקשו להרג את חוניו, רץ מפניהם לבית המלך. ועדין כל הרואה אותו אמר זה הוא. הלך לו לאלכסנדריא של מצרים שהיו בה רבבות מישראל ועשה שם מקדש ובנה מזבח והעלה עליו לשם ה'. ועל אותו מזבח נתנבא ישעיה **{יט}** ביום ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מצרים. ועמד הבית ההוא קרוב למאתים שנה ונקרא בית חוניו על שמו. והכל מודים שהקרבתו שהיו קרבים שם אינו קרבו. לפיכך מי שאמר הרי עלי עולה והקריבה שם לא יצא ידי נדרו: **שאקריבנה בבית חוניו**. נעשה כאומר הרי עלי עולה על מנת שאהרגנה ולא אתחייב באחריותה, הלכך אם הקריבה בבית חוניו יצא ידי נדרו, אבל חייב כרת משום שוחט בחוץ, שהרי קרא עליה שם עולה: **רבי שמעון אומר אין זו עולה**. והרי היא חליו גמורים. שאין שם הקדש חל עליה כלל כשאמר שאקריבנה

בְּבֵית חוֹנִיּוֹ. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן : וְאִם גַּלַּח בְּבֵית חוֹנִיּוֹ לֹא יֵצֵא. אֵלֶּא
יִחְזֹר וַיִּגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם **[כד]**, וְשֵׁם יָבִיא קֶרְבָּנוֹתָיו : שְׁאֵגְלַח בְּבֵית
חוֹנִיּוֹ, אִם גַּלַּח בְּבֵית חוֹנִיּוֹ יֵצֵא. דְּהָאִי גִבְרָא שְׁנָדַר בְּנִזְיָר כְּדִי שְׁיִגְלַח בְּבֵית
חוֹנִיּוֹ, לְצַעוּרֵי נַפְשִׁיהּ נִתְכַּוֵּן **[כה]**, וּמִפְּנֵי שְׁהֵיָה קָרוֹב לְבֵית חוֹנִיּוֹ וְרַחוּק
מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר אִי סָגִיא בְּבֵית חוֹנִיּוֹ טְרַחְנָא, טְפִי לֹא מְצִינָא
לְאַצְטְעוּרֵי, וְלֹא חָל שֵׁם נְזִירוֹת עָלָיו **[כו]**, אֲבָל נַעֲשֶׂה כְּמִי שְׁנִשְׁבַּע שְׁלֹא
לְשִׁתּוֹת יֵין עַד זְמַן פְּלוּנֵי : רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר. אֵינּוּ נְזִיר כָּלֵל וּמִתָּר לְשִׁתּוֹת
יֵין. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן : וְאִין צְרִיךְ לֹמַר לְדָבָר אַחֵר. אִם שְׁמָשׁוּ
לְעִבוּדָה זָרָה שְׁלֹא יִשְׁמָשׁוּ עוֹד בִּירוּשָׁלַיִם : וְהִרִי הוּן כְּבַעְלֵי מוֹמִין.
שְׁחוּלְקִים וְאוּכְלִים בְּקִדְשִׁים :